

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ostrowie Wielkopolskim**

**Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej
w 2020 roku w powiecie ostrowskim**

Opracował zespół pracowników
Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Ostrowie Wielkopolskim
pod kierunkiem mgr farm. Tadeusza Andrzeja Bilińskiego

Ostrów Wielkopolski - luty 2021

SPIS TREŚCI

	Strony
WSTĘP	3
SEKCJA EPIDEMIOLOGII.....	4
SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	8
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ.....	13
SEKCJA HIGIENY PRACY.....	21
SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	30
SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	32
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	35
STANOWISKO PRACY DS. OBRONY CYWILNEJ I SPRAW OBRONNYCH.....	42
SYSTEM JAKOŚCI W NADZORZE	43
SYSTEM JAKOŚCI W LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII.....	44

W S T Ę P

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 roku kontynuując działania z lat ubiegłych – zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) - sprawowała nadzór nad warunkami:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
6. higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

1. sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego,
2. prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska,
3. prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością teren 8 gmin o łącznej powierzchni 1.160 km². Liczba ludności zamieszkującej ten teren wynosi 161,581 osób. Nadzorem PSSE objętych było 3640 obiektów. W 2020 roku przeprowadzono 22705 kontroli (wraz z wywiadami epidemiologicznymi), wydano 10624 decyzje merytoryczne oraz 328 decyzji płatniczych, nałożono 23 mandaty karne na łączną kwotę 7 700, 00 zł.

SEKCJA EPIDEMIOLOGII

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu ostrowskiego od kilku lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie, choć okresowo odnotowuje się wzrost zachorowań na określone jednostki.

W I kwartale 2020 roku rozpoczęła się epidemia wirusa SARS-CoV-2, która trwa do dnia dzisiejszego i rejestrowana jest na bieżąco. Pierwszy przypadek zachorowania wystąpił w marcu, natomiast największy wzrost zachorowań odnotowano w drugiej połowie roku w miesiącach od sierpnia do grudnia 2020 roku.

Tab. 1. Liczba zachorowań w poszczególnych miesiącach roku 2020

Miesiąc	Liczba osób zakażonych
Marzec	11
Kwiecień	90
Maj	26
Czerwiec	22
Lipiec	90
Sierpień	285
Wrzesień	179
Październik	2098
Listopad	1738
grudzień	727

W roku 2020 podczas epidemii **wirusa SARS-CoV-2** zarejestrowano 5 266 chorych. Odnotowano 145 zgonów spowodowanych zakażeniem przedmiotowym wirusem. U 46 zmarłych osób występowały choroby współistniejące, do których zaliczamy: nadciśnienie, cukrzyca, astma oraz choroby nowotworowe. Zachorowania wystąpiły w 55 ogniskach, w których odnotowano 539 osób zakażonych z czego 153 osoby podlegały hospitalizacji. 30 ognisk wystąpiło w zakładach pracy, 19 ognisk wykryto w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim mieszczącym się przy ul. Limanowskiego 20/22, 1 ognisko w Stacji Dializ, 5 ognisk wystąpiło w zakładach opiekuńczych (domy pomocy społecznej oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze). Pozostałe 4 738 przypadków były zachorowaniami sporadycznymi i rodzinnymi.

Najczęstszymi objawami wśród osób zakażonych były: utrata węchu i smaku, gorączka do 38°C, bóle kostno-stawowe, kaszel, katar, duszność oraz ogólne osłabienie. Objawami dodatkowymi były ból brzucha, biegunka, ból gardła, ból głowy, ból kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, ból oczu – zapalenie spojówek.

W minionym 2020 roku, odnotowano 2 zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu A**. Przypadki wystąpiły na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego, dotyczyły 1 dziecka i 1 osoby dorosłej.

W roku 2020, w porównaniu do roku ubiegłego, odnotowano spadek zachorowań na **salmonellozy – zatrucia pokarmowe**. Ogółem zarejestrowano 14 przypadków zachorowań, z czego 8 osób podlegało hospitalizacji. Zachorowania dotyczyły 5 mężczyzn i 9 kobiet. W dochodzeniach epidemiologicznych nie stwierdzono źródeł zakażeń.

W roku 2020 do PPIS zgłoszono 28 178 przypadków zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na **grypę**, zanotowano spadek w porównaniu do roku ubiegłego, w którym stwierdzono 49 227 takich przypadków. Najwyższe wartości zachorowań odnotowywano w I kwartale 2020 roku.

W minionym roku zarejestrowano 12 przypadków zachorowań na **boreliozę** – jest to znaczny spadek w porównaniu do roku ubiegłego, w którym zarejestrowano 23 przypadki. Na terenie powiatu ostrowskiego nie odnotowano przypadków zachorowań na neuroboreliozę oraz ekspozycji zawodowej. Wszystkie przypadki leczone były ambulatoryjnie. W większości zachorowania wystąpiły po ukąszeniu przez kleszcza na terenie ogrodów, łąk i lasów powiatu ostrowskiego.

W 2020 roku zarejestrowano 1 możliwy przypadek zachorowania na **krztusiec**. Dotyczył on szczepionej kobiety w wieku 28 lat, zamieszkałej w Ostrowie Wielkopolskim.

W minionym roku odnotowano 305 przypadków zachorowań na **ospę wietrzną**. Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci, a tylko kilkanaście u osób dorosłych. Hospitalizowana była 1 osoba.

Zarejestrowano również 2 przypadki zachorowań na **inwazyjną chorobę pneumokokową**, z których 1 przypadek przebiegał pod postacią posocznicy, a 1 przypadek pod postacią nieokreśloną. Wskazane przypadki zachorowań dotyczyły 2 osób dorosłych. Przebieg zachorowań od średniego do ciężkiego. Nie odnotowano zgonów z wyżej wymienionego powodu.

W minionym roku zarejestrowano także 1 przypadek **inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae***. Zachorowanie wystąpiło u 91-letniej niezaszczepionej kobiety. Pacjentka wyzdrowiała.

W roku 2020 odnotowano 21 zachorowań na **bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile***. Hospitalizacji podlegało 18 osób. W porównaniu do roku 2019, w którym odnotowano 20 przypadków, stwierdzono nieznaczny wzrost.

W 2020 roku odnotowano także 1 przypadek **listeriozy**. Zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej. Przebieg ciężki, zakończony zgonem pacjenta.

W roku 2020 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono:

1. 66 przypadków pokąsań przez zwierzęta (psy, koty, konie), spośród których 17 osób zakwalifikowano do szczepień p/wściekliznie;
2. 7 nowych zachorowań na gruźlicę.

Tab. 2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie działalności PSSE w Ostrowie Wielkopolskim – porównanie rok 2018-2020

Lp.	Jednostka chorobowa	2018	2019	2020
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	25	20	14
2.	Salmonellozy – zakażenia pozajelitowe	0	1	0
3.	Bakteryjne zakażenia jelitowe <i>Clostridium difficile</i>	39	20	21
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe, w tym u dzieci do lat 2	25 16	21 7	6 4
5.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2	130 60	107 43	28 20
6.	Krztusiec	0	0	1
7.	Płonica (szkarlatyna)	73	66	17
8.	Borelioza z Lyme	25	23	12
9.	Listerioza	2	2	1
10.	Ospa wietrzna	697	709	305
11.	Odra	1	1	0
12.	Różyczka	2	0	0
13.	Róża	21	13	5
14.	Świnka	5	0	0
15.	Grypa i podejrzenia grypy	79 326	49 227	28 178
16.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	4	22	2
17.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe	20	22	10
18.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	11	19	7
19.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	1	3	0
20.	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	2	7	4
21.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone	4	9	4
22.	Inwazyjna Choroba Meningokokowa	0	2	1
23.	Inwazyjna Choroba Pneumokokowa	9	7	2
24.	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	1	1	1
25.	Nowo wykryte zakażenia HIV	9	2	2
26.	Kiła	6	3	1
27.	SARS-CoV-2	0	0	5 266

W roku 2020 Sekcja Epidemiologii przeprowadziła ogółem 24 853 dochodzenia epidemiologiczne, w tym:

1. 24 787 wywiadów w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na choroby zakaźne;
2. 66 wywiadów wśród osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.

Szczepienia ochronne

Na terenie powiatu ostrowskiego działa 29 punktów szczepień, zlokalizowanych w 26 placówkach medycznych (2 placówki posiadają 2 punkty szczepień), w tym:

1. 26 gabinetów szczepień lekarzy rodzinnych, w których realizowane są szczepienia obowiązkowe i zalecane dzieci, młodzieży i dorosłych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych,
2. 1 punkt szczepień przy Oddziale Neonatologicznym w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej, gdzie realizowane są szczepienia przeciw gruźlicy i WZW B noworodków,
3. 1 punkt szczepień przy Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej, gdzie wykonywane są szczepienia przeciw tężcowi osób zranionych, narażonych na zakażenie tężcem oraz szczepienia przeciw WZW B pracowników medycznych ZZOZ;
4. 1 punkt szczepień przy Fresenius Nephrocare Polska sp. z o. o. Centrum Dializ Fresenius Ośrodek Dializ nr 70 w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie prowadzone są szczepienia przeciw WZW B osób dializowanych.

W roku 2020 przeprowadzono 6 kontroli w zakresie szczepień ochronnych, które obejmowały ocenę realizacji szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, prowadzenie dokumentacji szczepień, kwalifikacje personelu realizującego szczepienia ochronne, gospodarkę preparatami szczepionkowymi finansowanymi z budżetu państwa, terminy ważności szczepionek, zachowanie łańcucha chłodniczego, poprzez zapewnienie odpowiednich warunków transportu i przechowywania szczepionek (zaopatrzenie placówek w odpowiednie termotorby i urządzenia chłodnicze, zapewniające utrzymanie optymalnej temperatury), zabezpieczenie szczepionek na wypadek awarii lub zaniku zasilania (algorytmy postępowania ze szczepionkami, umowy na ewentualne przechowanie, zaopatrzenie w monitoringi temperatur, agregaty prądoworcze itp.) oraz postępowanie ze zużytym sprzętem jednorazowym.

W minionym roku zanotowano nieliczny spadek liczby osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Zarejestrowano 137 nowych przypadków, gdzie rodzice odmówili wykonania szczepień, z czego 120 przypadków dotyczyło dzieci z powiatu ostrowskiego, a 17 przypadków zostało przekazanych do innych powiatów, ze względu na miejsce zamieszkania.

W roku 2019 takich przypadków rejestrowano 169, w roku 2018 – 134, a w roku 2017 – 140. Na koniec roku 2020 ogółem zarejestrowanych było 579 dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców oraz 843 opiekunów prawnych (rodziców).

Wobec osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień PPIS prowadzi postępowania administracyjne zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami prawa, polegające na przesyłaniu do zobowiązanych pism informacyjno-edukacyjnych, wystawianiu upomnień, a w przypadku dalszego niewykonania obowiązku przekazywania spraw do organu egzekucyjnego, którym w świetle prawa jest Wojewoda Wielkopolski.

W minionym roku PPIS skierował do organu egzekucyjnego 2 wnioski o egzekucję administracyjną wraz z tytułami wykonawczymi.

W ubiegłym roku do PPIS zgłoszono 21 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, wszystkie o przebiegu łagodnym, po różnych szczepionkach. Wszystkie odczyny zakończone pełnym powrotem do zdrowia.

Kontrole sanitarne

Z powodu epidemii i tym samym nałożenia na Państwową Inspekcję Sanitarną bardzo wielu obowiązków w konsekwencji, których działalność kontrolna Państwowej Inspekcji Sanitarnej została czasowo zawieszona oraz ze względu na fakt, iż praca lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w dobie epidemii została czasowo mocno ograniczona, liczba wykonanych kontroli w roku minionym jest niewielka. W 2020 roku Sekcja Epidemiologii współuczestniczyła jedynie w 6 kontrolach sanitarnych podmiotów prowadzących działalność leczniczą w zakresie: prawidłowego prowadzenia procesów dezynfekcji, sterylizacji, stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu, a także prawidłowego postępowania ze zużytym sprzętem jednorazowym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano doraźne zalecenia, które w większości dotyczyły poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń i sprzętu. Procesy dekontaminacji prowadzone są zgodnie z wytycznymi oraz opracowanymi przez podmioty procedurami/ schematami/ algorytmami postępowania. Dekontaminacja prowadzona jest przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o pełnym spektrum działania, w zależności od miejsca i materiału poddanego procesowi dezynfekcji. Placówki leczenia ambulatoryjnego, w których udzielane są świadczenia medyczne przy wykorzystaniu narzędzi sterylnych (jałowych), w większości posiadają urządzenia wyjaławiające typu autoklaw lub korzystają z usług innych podmiotów spełniających wymagania GMP lub ISO. Aparaty wyjaławiające podlegają wewnętrznej kontroli – proces sterylizacji kontrolowany jest testem chemicznym (test paskowy). Jeden raz w miesiącu urządzenia badane są testem biologicznym (wyniki do wglądu, niekwestionowane).

SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Zadaniem Sekcji Higieny Żywności i Żywienia jest sprawowanie nadzoru w zakresie przestrzegania przepisów sanitarnych określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach:

1. produkujących żywność (wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie napojów bezalkoholowych i wód mineralnych, zakłady garmazeryjne, młyny, wytwórnie makaronów, koncentratów spożywczych, wytwórnie używek, wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi, inne wytwórnie żywności, w tym gospodarstwa rolne),
2. wprowadzających żywność do obrotu (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe, inne obiekty obrotu żywnością),
3. żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, pijalnie piwa, punkty małej gastronomii),
4. żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki szkolne i przedszkolne, stołówki i bufety pracownicze, bloki żywienia w domach opieki społecznej, w szpitalach, żłobkach, specjalnych zakładach wychowawczych, na koloniach, półkoloniach i obozach, zakładach usług cateringowych),
5. wytwórnie oraz miejsca obrotu przedmiotami użytku (m.in. opakowań żywności, wyrobów ceramicznych), a także miejsca produkcji i obrotu kosmetyków,
6. obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu do przewozu artykułów spożywczych.

Na dzień 31.12.2020 roku liczba w/w obiektów wynosiła 2069 łącznie, natomiast samych obiektów żywnościowo-żywnieniowych z wyłączeniem środków transportu oraz wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością i miejsc obrotu przedmiotami użytku 1647.

W roku 2020, na podstawie całorocznego harmonogramu pracy nadzoru nad obiektami, a także planu poboru próbek, na wnioski petentów (m.in. interwencje), w ramach współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi (Inspekcja Weterynaryjna) skontrolowano 642 obiekty, w tym również środki transportu, miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością i miejsca obrotu kosmetykami, przeprowadzając w nich łącznie 355 kontroli i rekontroli. Efektem stwierdzonych uchybień w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych stało się wydanie 10 decyzji związanych z działalnością represyjną, w tym 1 decyzję o unieruchomieniu zakładu (kiosk spożywczy), a w 16 przypadkach wydanie zaleceń pokontrolnych z krótkim terminem ich realizacji (niewielkie uchybienia odnośnie stanu technicznego obiektów), nałożenie 16 mandatów karnych kredytowych na kwotę 5 100,00 zł za zaniedbania dotyczące uchybień bieżącego stanu sanitarnego, wprowadzanie artykułów spożywczych przeterminowanych, niewłaściwe warunki przechowywania i ekspozycji środków spożywczych, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego dla artykułów spożywczych chłodzonych. Ponadto, w jednym przypadku zostało wniesione przez podmiot odwołanie od wydanej decyzji płatniczej za przeprowadzone czynności kontrolne. Przedmiotowe odwołanie, po rozpatrzeniu przez organ II instancji zostało przesłane do ponownego rozpatrzenia do organu I instancji, na skutek czego została wydana decyzja umarzająca przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego decyzję płatniczą, uwzględniając zarzuty przedstawione w odwołaniu przez stronę.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF (system wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych) otrzymano 37 powiadomień, które dotyczyły kwestionowanych produktów:

1. „Olej z ryżu naturalny 100%” – przekroczenie NDP estrów 3-MCPD oraz estrów glicydowych;
2. „CannabiGold Smart 10 kaps. 5,4g” (suplement diety) – obecność nieautoryzowanych substancji – tetrahydrocannabinolu (THC) i cannabidiolu (CBC);
3. „Kiełbasa swojska Smolińska” – stwierdzenie obecności *Listeria monocytogenes*;
4. „Spring roll sheets” (ciasto do sajgonów) – kraj pochodzenia Singapur – brak deklaracji obecności alergenów (białka mleka);
5. „Olej z ryżu z otrębów ryżowych” - przekroczenie NDP estrów 3-MCPD oraz estrów glicydowych;

6. „Nylonowa chochelka” – migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych;
7. „Nylonowa łyżka do ziemniaków” - migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych
8. „Bazylia suszona” – obecność pałeczek *Salmonella* z gr. C;
9. „Super Enzymes” (suplement diety) – zadeklarowano obecność pankreatyny;
10. „Hamburger drobiowy” – wykrycie obecności *Listeria monocytogenes*;
11. Tuszka drobiowa i elementy – obecność *Salmonella Enteritidis*;
12. Łyżka nylonowa z pomarańczowym silikonowym obrzeżem – migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych;
13. „Ekologiczne płatki jaglane” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A;
14. „Proszek z całych jaj od kur z chowu wolnowybiegowego” – obecność *Salmonella Enteritidis*;
15. Rodzynki sułtańskie oraz mieszanka keksowa – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A ;
16. Rodzynki sułtańskie – stwierdzenie obecności dwutlenku siarki, bez zadeklarowania na opakowaniu;
17. „Łosoś wędzony na zimno sałatkowy” – przekroczenie liczby bakterii *Listeria monocytogenes* w 1 z 5 próbek;
18. Prażony sezam (kraj pochodzenia Indie), z którego udziałem wyprodukowano polepszacz do pieczywa – obecność tlenku etylenu;
19. Mięso mielone garmazeryjne – stosowanie niedozwolonego do tej kategorii żywności dodatku E250;
20. Łyżka z tworzywa sztucznego – migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych;
21. „Ekologiczne obłuszczone ziarno sezamu” – kraj pochodzenia Indie – stwierdzenie tlenku etylenu na poziomie 1,3 mg/kg;
22. Proszek jajeczny – wykrycie obecności składnika alergennego (białko mleka);
23. „Nestle sinlac. Bezglutenowy produkt zbożowy po 4 miesiącu życia” – stwierdzenie kadmu na poziomie 0,067±0,010 mg/kg;
24. Sezam czarny (wykorzystany do produkcji bułek – pieczywa głęboko mrożonego) – stwierdzenie tlenku etylenu w sezamie;
25. „Cynamon mielony” – przekroczenie NDP benzo(a)pirenu oraz sumy benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu i chryzenu;
26. Jaja kurze – stwierdzenie obecności *Salmonella Enteritidis* w kale kur niosek;
27. Seler korzeniowy – przekroczenie NDP pozostałości pestycydu (linuronu);
28. „Kiełbasa polska” – stwierdzenie *Listeria monocytogenes*;
29. „Serek Turek Puszysty Rzodkiewka” – niezadeklarowany alergen (gorczyca);
30. „Olej z ryżu MIRA” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych oraz estrów 3 – monochloropropanodiolu (3-MCPD);
31. Seler korzeniowy – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu (cyprodynilu);
32. „Pomarańcza odmiana Navel” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pestycydu (karbendazymu);
33. „Fresh turkey goulash” – stwierdzenie obecności *Salmonella Newport*;
34. Fasola Szparagowa żółta – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu (dimetomorfu);
35. Bułki pszenne do hamburgerów z sezamem - niewłaściwa jakość organoleptyczna (obcy zapach, przypominający zapach rozpuszczalnika lub acetonu);
36. „Sushi ginger” – niewłaściwa jakość pokrywek słoików szklanych;
37. Filet z piersi kurczaka klasa A – stwierdzenie *Salmonella Enteritidis*.

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny zakładów żywnościowo-żywnościowych w roku 2020 przedstawiał się następująco w odniesieniu do poszczególnych grup obiektów:

1. Wytwórnice lodów i automaty do lodów (wg ewidencji łącznie 5 obiektów)

W obrębie tych grup zakładów przeprowadzone zostały 4 kontrole sanitarne. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie nałożono żadnego mandatu karnego i nie wydano żadnej decyzji. W tej grupie obiektów pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek środków spożywczych. Żadna z próbek nie uległa zakwestionowaniu.

2. Piekarnie (wg ewidencji 13)

Sprawując nadzór nad w/w zakładami, skontrolowano 5 piekarni, przeprowadzając w nich 5 kontrole i rekontrole. W roku 2020 w piekarniach nie pobrano żadnych próbek żywnościowych do badań laboratoryjnych, nie wydano żadnej decyzji administracyjnej, jak również nie nałożono żadnego mandatu karnego.

3. Ciastkarnie (wg ewidencji 21)

W tej grupie zakładów przeprowadzono 13 kontrole sanitarnych i rekontrole. Kontrolę poddano 13 ciastkarni, w których nie nałożono żadnego mandatu karnego, ani też nie wydano żadnej decyzji w drodze represji. Ponadto, w grupie ciastkarni do badań laboratoryjnych pobrano 15 próbek żywnościowych, z których żadna nie uległa zakwestionowaniu.

4. Pozostałe zakłady produkujące żywność (młyny gospodarcze, wytwórnice garmazeryjne, wytwórnice koncentratów spożywczych, wyrobów cukierniczych, inne wytwórnice żywności (w tym gospodarstwa rolne), wytwórnice napojów bezalkoholowych i wód mineralnych, przetwórnice owocowo-warzywne, wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi, wytwórnice suplementów diety – wg ewidencji łącznie 198 obiektów)
W ramach działalności nadzorczej w w/w zakładach przeprowadzono w sumie 16 kontrole i rekontrole, podczas których nie nałożono żadnego mandatu karnego i nie wydano żadnej decyzji administracyjnej. Pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę żywnościową, która nie uległa zakwestionowaniu.

5. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe, inne obiekty obrotu żywnością – wg ewidencji łącznie 816 obiektów)

Sprawując nadzór nad w/w obiektami, przeprowadzono w nich 164 kontrole sanitarne i rekontrole, a stwierdzone uchybienia w trakcie czynności kontrolnych spowodowały wydanie 6 decyzji w drodze represji (decyzja dotyczyła usunięcia uchybień technicznych obiektu), w tym 1 decyzja unieruchamiająca obiekt z tytułu braku bieżącej wody w obiekcie (kiosk spożywczy). Za bieżący stan sanitarny (m.in. brak czystości i porządku, wprowadzenie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych, niewłaściwe warunki przechowywania i eksponowania środków spożywczych, brak ciągłości łańcucha chłodniczego dla środków spożywczych) nałożono 10 mandatów karnych kredytowych. Kontrolę poddano również jakość środków spożywczych poprzez pobór 101 próbek do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych oraz fizykochemicznych, z czego żadna próbka nie została zakwestionowana.

6. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, kawiarnie, bary, zakłady małej gastronomii – wg ewidencji łącznie 300 obiektów)

W tej grupie obiektów w roku 2020 przeprowadzono w sumie 101 kontrole i rekontrole, a stwierdzone uchybienia spowodowały wydanie 4 decyzji w drodze represji (decyzje dotyczyły stwierdzonych uchybień odnośnie stanu technicznego obiektów). Ponadto nałożono 6 mandatów karnych za bieżące uchybienia sanitarne (m.in. brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektów, brak czystości urządzeń i sprzętu produkcyjnego, nieprawidłowe przechowywanie surowców i półproduktów). W tych grupach obiektów pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek żywnościowych, z których żadna nie uległa zakwestionowaniu.

7. Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (wg ewidencji 168 obiektów)

Do tej grupy należą stołówki pracownicze, bufety przy zakładach pracy, bloki żywienia w przedszkolach, szkołach, domach opieki społecznej, szpitalach, na koloniach, półkoloniach i obozach, a także zakłady usług cateringowych. Prowadząc nadzór nad w/w obiektami przeprowadzono w nich 21 kontrole sanitarnych i rekontrole. W wyniku kontrole nie nałożono

żadnego mandatu karnego, ani też nie wydano żadnej decyzji w drodze represji. W tej grupie obiektów w roku 2020 nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

8. Wytwórnice przedmiotów użytku (wg ewidencji 4 obiekty) oraz miejsca obrotu przedmiotami użytku (wg ewidencji w roku sprawozdawczym 24 obiekty)

W roku 2020 przeprowadzono w tych obiektach 2 kontrole, które nie wykazały żadnych nieprawidłowości oraz pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Żadna z próbek nie uległa zakwestionowaniu.

9. Stan sanitarny środków transportu (wg ewidencji z lat poprzednich – łącznie 394 pojazdy)

W roku sprawozdawczym skontrolowano łącznie 20 środków transportu do przewozu artykułów spożywczych, w związku z czym przeprowadzono 20 kontroli tych pojazdów. Na skutek przeprowadzonych kontroli w 20 przypadkach (w roku sprawozdawczym) zostały wydane 23 decyzje zatwierdzające (z uwagi na stan epidemii 3 decyzje zostały wydane na podstawie przedłożonej dokumentacji pojazdów). Kontrole środków transportu, w wyniku których wydano decyzje zatwierdzające, zostały wykonane na wnioski przedsiębiorców i nie wykazały nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego samochodów. Każdy spośród skontrolowanych środków transportu został zaopatrzony w zeszyt mycia i dezynfekcji, w ramach przestrzegania zasad GHP. Procesy te były wykonywane przez kierowców odpowiedzialnych za dany pojazd lub też zlecane myjniom świadczącym usługi w tym kierunku.

10. Obiekty żywnościowo-żywieniowe – sezonowe i zlokalizowane na trasach turystycznych oraz obiekty ruchome i tymczasowe.

Na obszarze działalności PSSE w Ostrowie Wielkopolskim istnieją obiekty działające tylko w okresie letnim. Zlokalizowane są one głównie nad zalewem Piaski-Szczygliczka w Ostrowie Wielkopolskim, w miejscowości Antonin, na terenie gminy Raszków, a także ogródki letnie znajdujące się na ostrowskim rynku. W 2020 roku w momencie możliwości przeprowadzenia kontroli z uwagi na trwający stan epidemii, w trakcie sezonu letniego w/w obiektach oraz obiektach zlokalizowanych na trasach turystycznych, przeprowadzono łącznie 23 kontrole, a w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami odnośnie stanu technicznego wydane zostały 2 decyzje administracyjne oraz w związku z zachowaniem czystości i porządku w 3 obiektach nałożono 3 mandaty karne.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W okresie sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano łącznie 138 próbek żywności. W obrębie 138 próbek, w kierunku badań mikrobiologicznych pobranych zostało 91 próbek. W 2020 roku na podstawie otrzymanych wyników badań żadna z próbek nie uległa zdyskwalifikowaniu. Próby dostarczano do PSSE w Kaliszu – Laboratorium Mikrobiologii, natomiast próbki do badań w kierunku parametrów chemicznych były odbierane przez WSSE w Poznaniu i badane w laboratoriach WSSE w różnych województwach, zgodnie z podanymi wytycznymi.

Interwencje

W 2020 do Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim wpłynęło 11 interwencji na uciążliwości stwarzane przez zakłady żywnościowo-żywieniowe.

Przedmiotem rozpatrywanych interwencji były:

1. brak czystości i porządku w toaletach dla klientów,
2. niewłaściwe cechy organoleptyczne mleka dla dzieci,
3. obecność ciała obcego w chlebie,
4. nieświeże warzywa mrożone w sprzedaży,
5. obecność robactwa w obiekcie,
6. brak podłączenia punktu wodnego do kanalizacji oraz nieprzyjemny zapach i obecność robactwa w obiekcie,

7. nielegalna sprzedaż suplementów diety,
8. sprzedaż produktów kosmetycznych bez oznakowania w języku polskim (2 interwencje),
9. dowozy i korzystanie z nieświeżej żywności,
10. sprzedaż suplementów diety z wysoką zawartością witamin.

W przypadkach, gdy potwierdziły się zarzuty, zastosowano środki prawne przysługujące Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu (mandaty karne, decyzje administracyjne).

Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi

Na początku 2020 roku do miesiąca marca prowadzono wspólne kontrole z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej kiosków mięsno-wędliniarskich na targowiskach, w związku z występowaniem na terenie kraju przypadków ASF (świńskiego pomoru świń). Jednocześnie też, prowadzono wspólne kontrole zakładów znajdujących się pod wspólnym nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, na skutek poczynionych ustaleń w związku z Porozumieniem ramowym z dnia 14.11.2018 roku.

W roku 2020, w ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną przekazano informację w związku z powiadomieniem w systemie RASFF, dotyczącą firmy znajdującej się na liście dystrybucyjnej, a znajdującej się pod nadzorem WIS.

Po ogłoszeniu stanu epidemii w Polsce wspólne kontrole z innymi organami kontrolnymi nie były prowadzone.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Charakterystyka zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu ostrowskiego

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim znajdują się w miastach wodociągi o wydajności :

1. < 100 m³ - 5 (wodociągi zakładowe),
2. 100 – 1000 m³ - 3 (wod. Odolanów, 2 zakładowe),
3. 1000-10 000 m³ - 2 (wod. Raszków, Skalmierzyce),
4. 10 000-100 000 m³ - 1 (wod. Ostrów Wielkopolski).

Na terenie wiejskim znajdują się wodociągi o wydajności:

1. 100 - 1000 m³ - 30 (w tym 1 zakładowy),
2. < 100 m³ - 6 (w tym 2 zakładowe).

Liczba czynnych wodociągów w stosunku do roku 2019 uległa zmianie – w sierpniu 2020 roku przybył nowy wodociąg zakładowy: AWRA GROUP sp. z o.o., Świeca 204, 63-430 Odolanów.

W dalszym ciągu, tj. od roku 2018 obowiązuje decyzja o warunkowej przydatności wody dla wodociągu Topola Wielka wydana w dniu 23.08.2018 roku na podstawie wyników z kontroli wewnętrznej (przekroczenie parametrów fizyko-chemicznych) z terminem do 31.05.2020 roku (decyzja przedłużona).

Ilość pobranych prób wody w 2020 roku:

1. w ramach monitoringu parametrów grupy A¹ pobrano 202 próby,
2. w ramach monitoringu parametrów grupy B² pobrano 44 próby,
3. w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 7 prób (7 prób zbadano w zakresie bakteriologicznym, a 1 pod względem fizyko-chemicznym).

W ramach nadzoru sanitarnego w Frasenius Nephrocare Polska Sp. z o.o., Centrum Dializ Frasenius, Ośrodek Dializ nr 70 ul. Limanowskiego 20/22 w Ostrowie Wielkopolskim pobrano 12 prób wody w kierunku badań mikrobiologicznych, w tym 1 badanie fizyko-chemiczne.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobrali również 16 prób wody z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Próby pobrano na terenie Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim, DPS przy ul. Partyzanckiej w Ostrowie Wielkopolskim oraz na terenie Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ORT-MEDICA w Ostrowie Wielkopolskim.

Pobrane próby wody badano w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu oraz laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim podpisał porozumienia dotyczące prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody przez przedsiębiorstwa wodociągowe na rok 2021.

Ocena sanitarna wód powierzchniowych i gleby

Kąpieliska:

1. Liczba kąpielisk ogółem - 3 (Kąpielisko LIDO w Antoninie - gmina Przygodzice oraz Piaski-Szczygliczka w Ostrowie Wielkopolskim oraz kąpielisko Kąpielka w Pogrzybowie).
2. Liczba kąpielisk zorganizowanych – 3.
3. Liczba kąpielisk niezorganizowanych – 0.
4. Liczba kąpielisk raportowanych do UE – 3.
5. Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli – 0.
6. Łącznie z 3 kąpielisk zbadano 12 próbek: w ramach kontroli urzędowej – 3 próbki; w ramach kontroli wewnętrznej – 9 próbek.

¹ **Monitoring Grupy A** – obejmuje podstawowe badania jakości wody niezbędne do sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody,

² **Monitoring Grupy B** – obejmuje wszystkie parametry i wskaźniki niezbędne do dokonywania ocen porównawczych i długoterminowych.

7. Przeprowadzono 3 kontrole protokolarne.
4. W trakcie trwającego sezonu kąpielowego wydano 12 decyzji o przydatności wody do kąpieli.
5. Nie stwierdzono przekroczeń fizyko-chemicznych oraz mikrobiologicznych w kąpieliskach.

Baseny kryte

1. Według ewidencji - 2 obiekty: Wodny Raj oraz Delfin przekazane w marcu 2020 roku przez Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pod nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim.
2. Zgodnie z harmonogramem poboru prób wody pobrano w ramach kontroli urzędowej 6 prób wody przeznaczonej do kąpieli z 2 basenów całorocznych. Natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez administratora basenu pobrano 31 prób. Próby wody zostały pobrane z niecki, systemu cyrkulacji oraz z miejsca zasilającego pływalnię z wodociągu sieciowego. Próby pobrane zostały do badań w zakresie mikrobiologicznym oraz fizyko-chemicznym.
3. Z uwagi na wystąpienie epidemii SARS CoV-2 baseny okresowo nieczynne, wyłączone z eksploatacji.
4. Administratorzy przekazali PPIS w Ostrowie Wielkopolskim plany poboru wody do badań laboratoryjnych na 2021r.

Pływalnie sezonowe

1. Według ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 2 obiekty (basen kąpielowy „Olimpijska”, ul. Paderewskiego 2-6 w Ostrowie Wielkopolskim oraz basen kąpielowy, ul. Słoneczna 1, 63-430 Odolanów).
2. Basen kąpielowy sezonowy „Olimpijska” - obiekt jest własnością Urzędu Miasta Ostrow Wielkopolski, Al. Powstańców Wielkopolskich 18, administratorem jest Miejski Zakład Zieleni Sp. z o. o. w Ostrowie Wielkopolskim.
 Obiekt posiada: nieckę basenową dla dzieci od 1-3 roku życia (bez nauki pływania – głębokość niecki około 30 cm) z wyodrębnioną częścią rekreacyjną z placem zabaw (wyposażoną w zjeżdżalnię, wiaderko z przelewającą wodą oraz kwiatami natryskowymi) oraz niecką rekreacyjną z 3 torami pływackimi, ławeczkami z masażem wodno-powietrznym, 3 gejzerami, rwącą rzeką, sztuczną falą oraz zjeżdżalnią, grzybkami wodnymi). Niecki wykonane są z chromonikieliny. Obiektami towarzyszącymi jest budynek zaplecza basenowego, w którym mieszczą się: punkt pomocy medycznej, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie gospodarcze, węzeł sanitarny dla pracowników (natrysk, umywalka, miska ustępowa), pomieszczenia ratowników, kasa, punkt gastronomiczny wraz z niezbędną infrastrukturą. Ponadto w budynku znajdują się toalety damskie (6 umywalek, 6 kabin ustępowych), toalety męskie (6 umywalek, 5 pisuarów, 5 kabin ustępowych), toalety dla osób niepełnosprawnych ruchowo, pomieszczenia z przewijakiem dla małych dzieci. Podłogi oraz ściany w toaletach wykonane są z materiałów nienasiąkliwych odpornych na działanie wilgoci. Obiekt posiada pomieszczenie dla matek z dziećmi oraz toaletę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Wydzielone są pomieszczenia do: suszenia i przechowywania sprzętu do nauki pływania oraz do przechowywania środków czystości. Dodatkowo obiekt posiada budynek technologiczny. Filtry znajdują się w wydzielonym budynku technologicznym, w którym także znajdują się pomieszczenia do przechowywania oraz podawania chemii basenowej tj. podchlorynu sodu oraz kwasu siarkowego. Pomieszczenia podawania środków chemicznych wyposażone są w kabiny prysznicowe z oczomyjką oraz umywalkę do mycia rąk. W hali filtrów znajdują się urządzenia pozwalające na monitorowanie: chemii w basenie, potencjału redox, pH, temperatury oraz punkty: do poboru wody z systemu cyrkulacji, wody zasilającej basen (przed wejściem do basenu) i punkty z umywalką do rąk. Obiekt wyposażono w stojaki na rowery, dodatkowe miejsca siedzące dla korzystających z obiektu oraz parasole.

- Stan sanitarno–higieniczny obiektu jest dobry. Całkowicie zmodernizowany obiekt w miejscu poprzedniego basenu sezonowego. Obiekt utrzymany w czystości. Na terenie obiektu znajduje się wystarczająca ilość koszy na odpady, które są regularnie wywożone przez wyspecjalizowaną firmę.
 - Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg miejski Ostrów Wielkopolski.
 - Basen posiada opracowany i udostępniony w widocznym miejscu regulamin. Korzystający z basenu informowani są o aktualnych warunkach atmosferycznych i o temperaturze wody w nieckach.
 - W otoczeniu basenu znajduje się trawiasta plaża na której znajduje się boisko do siatkówki oraz miejsca na leżaki.
 - Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej łącznie 85 próby: liczba próbek bakteriologia - 47; liczba próbek fizyko-chemia – 27.
 - Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem 3, w tym 2 kontrole poborowe i 1 kontrola protokolarna.
 - Basen na koniec sezonu oceniono jako dobry. Na podstawie analizy wyników badania prób wody do kąpieli pobranych w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej wystawiono ocenę jakości wody do kąpieli w sezonie kąpielowym jako odpowiadającą wymaganiom.
2. Basen kąpielowy sezonowy w Odolanowie – właścicielem obiektu jest Urząd Gminy i Miasta Odolanów, Rynek 11, 63-430 Odolanów. W 2020 roku z uwagi na epidemię SARS CoV–2 zrezygnowano z prowadzenia basenu.

Z uwagi na sytuację epidemiczną panującą na terenie kraju, działania Sekcji Higieny Komunalnej zostały ograniczone do bieżącego nadzoru nad jakością wody.

Domy Pomocy Społecznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim sprawował nadzór nad 3 domami pomocy społecznej tj. Gminno–Miejskim Centrum Pomocy WIARA, NADZIEJA, MIŁOŚĆ w Odolanowie, DPS im. Benodyny Koterbianki ul. Partyzancka 27 w Ostrowie Wielkopolskim oraz DPS w Psarach.

Noclegownie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 2 obiekty, tj. Caritas Diecezji Kaliskiej Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi przy ul. Ledóchowskiego 6 w Ostrowie Wielkopolskim oraz Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta, ul. Olszynowa 53 a w Ostrowie Wielkopolskim.

Hotele

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 25 obiektów.
2. Źródło zaopatrzenia wszystkich hoteli w wodę stanowią wodociągi publiczne, które produkują wodę spełniającą wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Motele

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku - 1 (Motel Klara w Sobótce, gmina Ostrów Wielkopolski).

Pensjonaty

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku w miastach - 1 (LIDO – Antonin).
2. Źródło zaopatrzenia w wodę stanowi wodociąg publiczny, który produkuje wodę spełniającą wymagania określone w/w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 15 obiektów.
2. Liczba obiektów skontrolowanych - 1 (2 kontrole).
3. Źródło zaopatrzenia w wodę stanowi wodociąg publiczny, który produkuje wodę spełniającą wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia.
4. Nie stwierdzono naruszenia przepisów sanitarno-higienicznych. Podnoszony jest standard świadczonych usług.

Zakłady fryzjerskie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 123.
2. Liczba obiektów skontrolowanych - 10.
3. Nałożono 3 mandaty karne na sumę 1 500,00 zł (art. 50 pkt 1 i 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz art. 117 Kodeksu wykroczeń). Mandaty nałożono z uwagi na nieprawidłowy sposób prowadzenia procesu dezynfekcji narzędzi oraz niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny.

Zakłady kosmetyczne

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku - 66.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 6.
3. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości – została wydana decyzja administracyjna na dostosowanie pomieszczenia socjalnego do obowiązujących przepisów oraz wyposażenie każdego stanowiska na którym istnieje prawdopodobieństwo kontaktu z wydzielinami, naruszenia ciągłości tkanki w pojemnik atestowany na odpady niebezpieczne oraz zapewnienie prawidłowych warunków przechowywania odpadków tj. zapewnić urządzenie chłodnicze.

Zakłady odnowy biologicznej

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku - 18.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 3.
3. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości została wydana decyzja administracyjna na zorganizowanie pomieszczenia socjalnego. Wcześniej wskazane pomieszczenie jako socjalne przekazane zostało na potrzeby restauracji. Przeprowadzona rekontrola potwierdziła wykonanie poleceń decyzji.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku - 70.
2. Liczba obiektów skontrolowanych - 6.
3. Nałożono 4 mandaty karne na sumę 1100,00 zł (art. 50 pkt 1 i 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi). Mandaty nałożono z uwagi na nieprawidłowy sposób prowadzenia procesu dezynfekcji narzędzi.

Tereny rekreacyjne (m.in. plaże, parki, boiska sportowe, piaskownice)

1. W ewidencji na dzień 31.12.2020 roku – 28.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 3.
3. Tereny utrzymane w dobrym stanie porządkowym.

Zakłady karne i areszty śledcze

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2020 roku - 1.
2. Skontrolowano istniejący areszt.

W skład Aresztu Śledczego w Ostrowie Wielkopolskim wchodzi 2 budynki dla osadzonych, budynek administracyjny, kuchnia, magazyny żywnościowe, szatnie dla funkcjonariuszy. Budynek główny posiada 3 kondygnacje. Znajdują się w nim: pomieszczenia administracyjne, sala widzeń, ambulatorium aresztu z izolatką, centrum przyjęć osadzonych, łaznie, magazyny odzieży brudnej i czystej, magazyn odpadów niebezpiecznych wyposażony w urządzenie chłodnicze, cele, dyżurki oddziałowych, pomieszczenia wychowawcy i psychologa oraz świetlicy. W budynku tym znajduje się 47 cel, każda z własnym węzłem sanitarnym (toaleta i umywalka). Drugi budynek to oddział półotwarty z 4 celami (2 cele 3-osobowe, 1 cela 10-osobowa i 1 cela 6-osobowa) z wspólnym węzłem sanitarnym. Ogółem areszt dysponuje 51 celami z podziałem dla palących i niepalących (cele 2-10 osobowe). W 2020 roku prace remontowe w celach realizowane były na bieżąco według potrzeb. Za utrzymanie czystości w celach odpowiadają sami osadzeni. Areszt zapewnia im podstawowe środki czystościowo – higieniczne (proszek, szampon, płyn do zmywania, mydło). Osadzeni mają możliwość korzystania z łaźni 2 x w tygodniu (poniedziałek i czwartek). Praniem bielizny osobistej zajmuje się sam osadzony. Bielizna pościelowa i ręczniki prane są aktualnie w pralni więziennej w Centralnym Ośrodku Służb Więziennych w Szczypiornie. Bielizna czysta przechowywana jest na regałach w magazynie. Zgodnie z przyjętym harmonogramem raz na kwartał prowadzi się zabiegi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji. W harmonogramie przewiduje się dezynfekcję magazynów bielizny i materacy. W skład ambulatorium wchodzi: gabinet lekarsko–zabiegowy, gabinet stomatologiczny, pokój socjalny, pomieszczenie porządkowe i izba chorych (2 cele) oraz pomieszczenie na odpady medyczne wyposażone w urządzenie chłodnicze. W zakładzie udzielane są świadczenia w zakresie badań ogólnolekarskich, stomatologicznych, pobierania krwi, pomiaru temperatury i ciśnienia tętniczego oraz drobne zabiegi zlecone przez lekarza. Sterylizacja narzędzi stomatologicznych prowadzona jest na miejscu za pomocą autoklawu. Na terenie aresztu świadczone usługi lekarza POZ – 3 razy w tygodniu tj. wtorek, środa i piątek oraz konsultacje psychiatryczne raz w miesiącu natomiast dermatologiczne w razie konieczności.

Lecznictwo

Lecznictwo zamknięte

Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ul. Limanowskiego 20/22 w Ostrowie Wielkopolskim w 2020 roku został przekazany przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu pod nadzór Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Ostrowie Wielkopolskim.

Stan techniczny i funkcjonalny zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego

• „Hanna” Sp. z o.o. Zakład Pielęgnacyjno–Opiekuńczy zlokalizowany przy ul. M. Konopnickiej 41A w Ostrowie Wielkopolskim w budynku parterowym, wolnostojącym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Głównym zadaniem placówki jest czasowa opieka nad pacjentami przewlekle chorymi. W obiekcie podczas kontroli przebywało 61 pensjonariuszy. W zakładzie znajduje się 19 sal pensjonariuszy (2 sale 2-łóżkowe, 3 sale 4-łóżkowe, 2 sale 6-łóżkowe, 11 sal 3-łóżkowych, 1 separotka) - 14 sal z łazienkami. Na terenie obiektu znajdują się 2 łazienki dla pensjonariuszy obłożnie chorych wyposażone w podnośniki, poręcze, wanny z dostępem ze wszystkich stron.

Sprzątanie pomieszczeń prowadzone jest na bieżąco. Wydzielone jest pomieszczenie na środki czystości, dezynfekcyjne i higieniczne. Utrzymana jest bieżąca czystość w pokojach mieszkalnych, korytarzach. Zakład nie posiada własnej pralni (korzystanie z pralni usługowej). Brudna odzież, bielizna osobista i ręczniki pensjonariuszy w oznakowanych workach przechowywane są w brudowniku. Dezynfekcja kocy, kołder, poduszek wykonywana jest przez pralnię usługową. Czysta bielizna przechowywana w wydzielonym pomieszczeniu na regałach.

Odpady komunalne składowane są w kontenerze i odbierane systematycznie przez wyspecjalizowaną firmę. Pojemnik na odpady ustawiony jest w prawidłowo zorganizowanym zasięgu. Odpady niebezpieczne medyczne składowane są do utylizacji w atestowanych pojemnikach i odbierane również przez wyspecjalizowaną firmę. Pomieszczenie gdzie

przechowywane są odpady zabezpieczone jest przed dostępem osób postronnych. Ścieki komunalne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej.

Obiekt posiada pomieszczenie „pro morte” utrzymane w dobrym stanie sanitarno higienicznym. Zwłoki przechowywane są przez kilka godzin do czasu zabrania przez zakład pogrzebowy.

Wokół obiektu znajduje się ogród z przygotowanymi do spacerów alejkami oraz miejscami do wypoczynku.

Obiekt jest zaopatrywany w wodę z wodociągu Ostrów Wielkopolski - woda wodociągowa spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Lecznictwo otwarte

1. Działalność kontrolno–represyjna

- liczba placówek ogółem (szpitali) – 2 (w tym 1 szpital jednodniowy),
- liczba placówek publicznych – 5,
- liczba placówek niepublicznych – 84
- liczba przeprowadzonych kontroli – 27,

2. Na terenie powiatu ostrowskiego w 2020 roku nie powstał żaden zakład opieki zdrowotnej, jeden niepubliczny zakład opieki zdrowotnej został zlikwidowany. Powstały trzy indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie.

3. Szpital który został przekazany z WSSE pod nadzór PSSE prowadzi prace remontowo–modernizacyjne, celem realizacji wcześniej zaopiniowanego programu dostosowawczego. Jedna przychodnia zrealizowała swój program dostosowawczy, kolejny zakład prowadzi prace modernizacyjne, natomiast jeden zakład nie prowadzi żadnych prac w celu realizacji posiadanych i wcześniej pozytywnie zaopiniowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim programów dostosowawczych.

Zestawienie placówek realizujących program dostosowawczy przedstawia tabela.

Tab. 3. Program dostosowawczy

Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Szpitala	Zakłady opiekuńcze wg druku MZ-46	Podmioty lecznicze z działalnością ambulatoryjną
Liczba placówek dostosowanych do wymogów rozporządzenia MZ	1	1	88
Liczba placówek niedostosowanych do wymogów rozporządzenia MZ	1	0	2
Liczba placówek posiadających Program Dostosowawczy	1	0	2

Charakterystyka innych podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne z uwzględnieniem bloków tematycznych

W wyniku kontroli przeprowadzonych w roku 2020 nie wydano żadnej decyzji na poprawę stanu technicznego. Stan sanitarny obiektów publicznych i niepublicznych w powiecie ostrowskim nie budził zastrzeżeń. Z roku na rok stan sanitarny i techniczny obiektów ulega polepszeniu poprzez prowadzenie prac modernizacyjnych oraz zakup nowego, coraz lepszego sprzętu medycznego.

Stacja Dializ

Frasenius Nephrocare Polska Sp. z o.o., Centrum Dializ Frasenius, Ośrodek Dializ nr 70 w Ostrowie Wielkopolskim ul. Limanowskiego 20/22.

1. Obiekt jest pozbawiony barier architektonicznych (wejście do obiektu z poziomu przyziemia, wewnątrz obiektu zainstalowany został dźwig osobowy).
2. W skład zakładu wchodzi: sala dializacyjna A - 9 stanowisk, sala dializacyjna B - 4 stanowiska, sala dializacyjna C - 8 stanowisk, pomieszczenia ambulatoryjne (poradnia nefrologiczna czynna 3 razy w tygodniu i pomieszczenie dla pacjentów dializowanych otrzewnowo) oraz pomieszczenia towarzyszące tj. pomieszczenie wypoczynkowe, toalety dla pacjentów i personelu, szatnie z węzłami sanitarnymi dla pacjentów i personelu z rozdziałem na damską i męską, pomieszczenie socjalne, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenie rozdziału posiłków, pomieszczenie techników, pomieszczenie na odpady medyczne, pomieszczenie uzdatniania wody oraz magazyny.
3. Na dzień kontroli dializowanych było 109 pacjentów (28 - dializa otrzewnowa, 80 - hemodializa, 1 - dializa ostra).
4. Pomieszczenia obiektu utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i higienicznym.
5. Gospodarka odpadami komunalnymi i medycznymi prowadzona jest prawidłowo – umowy na ich odbiór podpisane są z uprawnionymi firmami. Praniem bielizny zajmuje się pralnia usługowa.
6. Pomieszczenia posiadają wentylację grawitacyjną, mechaniczną oraz klimatyzację.
7. Procesy sterylizacji prowadzone są prawidłowo – umowa z ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim ul. Limanowskiego 20/22.
8. Procesy dezynfekcji narzędzi jak i sprzętu medycznego prowadzone są w sposób prawidłowy przy wykorzystaniu preparatów o pełnym spektrum działania. Preparaty używane do dezynfekcji są preparatami zalecanymi przez firmę Fresenius. Zakład posiada opracowane procedury wewnątrzzakładowe.

Stan sanitarny praktyk lekarskich i pielęgniarских

Stan sanitarny praktyk lekarskich i pielęgniarских w powiecie ostrowskim jest dobry. Z roku na rok stan sanitarny i techniczny obiektów ulega polepszeniu poprzez prowadzenie prac modernizacyjnych oraz poprzez zakup nowego, coraz lepszego sprzętu medycznego. Podczas kontroli w 2020 roku nie wydano żadnej decyzji na poprawę stanu sanitarnego indywidualnych oraz grupowych praktyk lekarskich i pielęgniarских.

W placówkach służby zdrowia, znajdujących się na terenie powiatu ostrowskiego segreguje się odpady medyczne w miejscu ich powstawania. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku w miejscu powstawania tj. w gabinetach zbierany jest do plastikowych atestowanych pojemników jednorazowych lub też do czerwonych worków umieszczonych w kubłach plastikowych lub metalowych wielokrotnego użycia. Kubły wielokrotnego użycia po każdym opróżnieniu są dezynfekowane środkami o pełnym spektrum działania do tego celu przeznaczonymi. W/w pojemniki i worki po zapełnieniu do $\frac{2}{3}$ swojej objętości lub po 72 godzinach, zostają zamknięte, opisane i wyniesione do wyznaczonego osobnego pomieszczenia lub do urządzenia chłodniczego z monitorowaną temperaturą, gdzie przechowywane są do czasu odbioru przez wyspecjalizowaną firmę, z którą wcześniej została zawarta umowa na taką usługę. Wszystkie czynności dotyczące zbierania, postępowania i przechowywania odpadów medycznych wynikają z procedur higienicznych opracowanych dla zakładu lub gabinetu. Odpady medyczne są odbierane przez wyspecjalizowane firmy. Na terenie powiatu ostrowskiego swoją działalność prowadzą cztery firmy, które zajmują się odbiorem i przewozem do utylizacji zużytego sprzętu jednorazowego. Placówki lecznicze posiadają uregulowaną pod względem formalno-prawnym gospodarkę odpadami.

W 2020 roku nie wydano żadnej decyzji administracyjnej na sposób, miejsce oraz czas magazynowania odpadów medycznych.

Interwencje

W 2020 roku wpłynęło 46 wniosków z prośbą o interwencję:

1. 4 wnioski dotyczyły **złej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**,
2. 12 w sprawie **uciążliwości związanych z wystąpieniem gryzoni, insektów, ptactwa oraz odpadów i nieprzyjemnego zapachu**,
3. 2 w sprawie **wsparcia dla osób bezdomnych**,
4. 1 w sprawie **braku środków higieniczno-czystościowych w zakładzie opieki zdrowotnej**,
5. 5 w sprawie **złych warunków oraz nielegalnie działających zakładów fryzjerskich i kosmetycznych** (w związku z wykonanym kontrolami nałożono mandaty karne),
6. 1 w sprawie **nielegalnego przyłącza kanalizacyjnego**,
7. 1 interwencja dotyczyła **złego stanu sanitarno-technicznego domku letniskowego**,
8. 7 w sprawie **złych warunków w domach i mieszkaniach** oraz nieuporządkowanych działek (stan sanitarny, pluskwy, odchody i zbieractwo),
9. 13 w sprawie **nieprzestrzegania obostrzeń związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2** (otwarte dyskoteki, kluby, siłownie i fitness oraz łamanie zasad kwarantanny).

Na wszystkie skierowane wnioski do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zostały podjęte działania. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej przeprowadzili kontrole w ramach posiadanych kompetencji, a pozostałe sprawy były na bieżąco przekazywane innym organom. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej współuczestniczyli w kontrolach z administratorami obiektów, Strażą Miejską, Inspekcją Weterynaryjną, przedstawicielami Urzędów oraz z współpracownikami wybranych komórek organizacyjny PSSE.

Inne prace

Wydano 35 postanowień, w tym:

1. dotyczących zajęcia stanowiska w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin oraz gospodarki odpadami – 16,
2. na sprowadzenie zwłok do kraju – 16,
3. dotyczące kąpielisk – 3.

Podsumowanie:

1. Pobrano ogółem 302 próby wody.
2. Wykonano 74 bieżących kontroli.
3. Wydano 76 decyzji.
4. Wystawiono 35 postanowień.
5. Wydano 3 opinie związane z organizacją imprez masowych.
6. Nałożono 7 mandatów karnych.
7. Nałożono w drodze decyzji 3 kary pieniężne związane z organizacją dyskotek w czasie trwania epidemii.

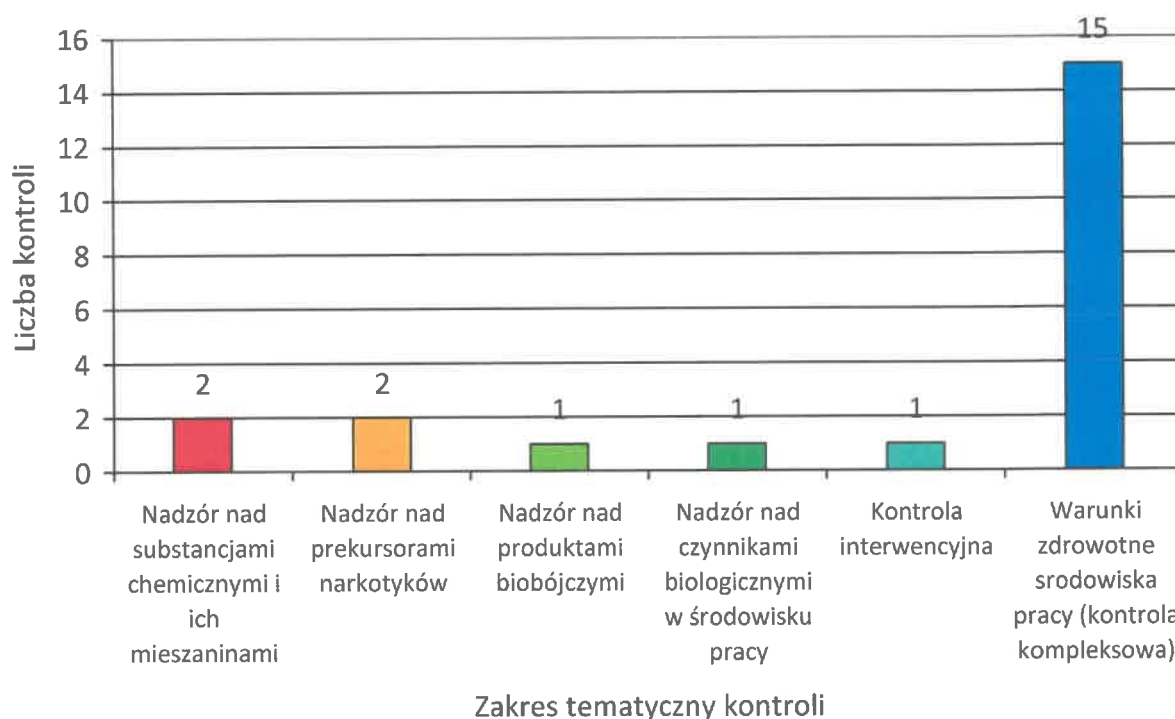
SEKCJA HIGIENY PRACY

Znajomość zagrożeń występujących w środowisku pracy jest niezbędna do podjęcia działań zmierzających do zmniejszenia ich niekorzystnego wpływu na zdrowie lub całkowitego ich wyeliminowania. Pracownicy Sekcji Higieny Pracy sprawują nadzór nad zakładami pracy, w których występują, bądź też mogą wystąpić zagrożenia środowiska pracy oraz kontrolują poziom tych zagrożeń i sposób podejmowanych działań prewencyjnych. Powyższe ma związek z profilaktyką chorób zawodowych. Ponadto prowadzą nadzór nad produkcją i dystrybucją chemikaliów niebezpiecznych, w tym prekursorów środków odurzających oraz nadzór nad przestrzeganiem przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych (potocznie nazywanych „dopalaczami”).

Nadzór bieżący nad zakładami pracy, postępowanie administracyjne i egzekucyjne

Spośród 488 zakładów pracy znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w 2020 roku skontrolowano 22 przedsiębiorstwa, w których łącznie przeprowadzono 22 kontrole. Zakres tematyczny kontroli przeprowadzonych przez Sekcję Higieny Pracy w 2020 r. obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 1. Zakres tematyczny kontroli przeprowadzonych przez Sekcję Higieny Pracy w 2020 roku

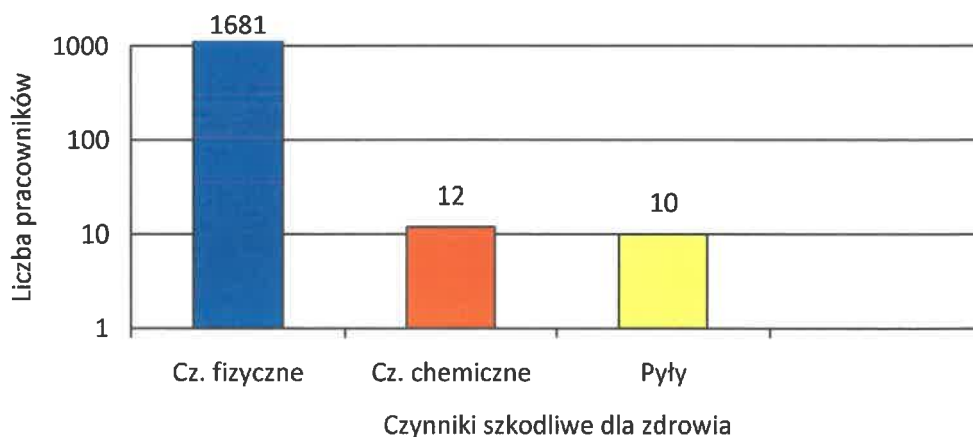
Strukturę zatrudnienia w zakładach pracy znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy oraz zakładów skontrolowanych w roku 2020 przedstawia tabela.

Tab. 4. Struktura zatrudnienia w zakładach pracy

Liczba zatrudnionych pracowników	Liczba zakładów	
	w ewidencji	skontrolowanych w roku 2020
do 9	113	14
10-49	296	3
50-249	70	4
250 i więcej	9	1

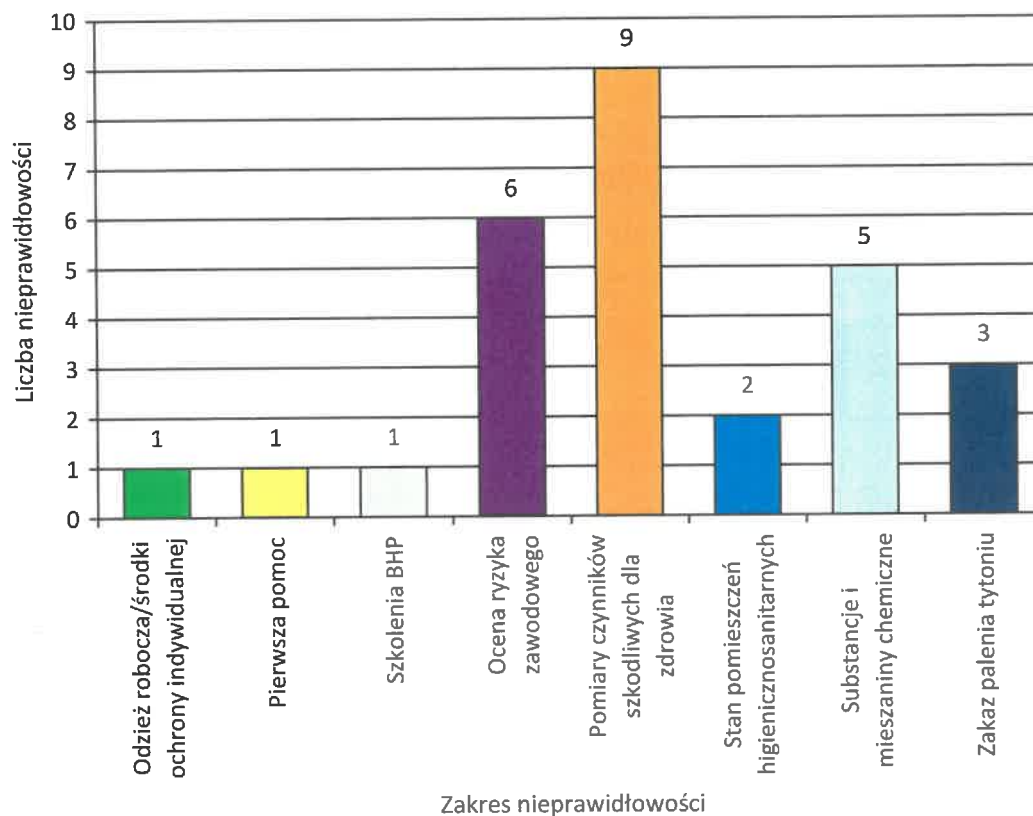
Spośród skontrolowanych w 2020 roku zakładów pracy, w 4 stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń i najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Ogółem we wszystkich zakładach pracy nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim na czynniki szkodliwe dla zdrowia narażonych (pracujący w przekroczeniach) było 1703 osób (w 90 zakładach pracy), w tym na czynniki fizyczne (łącznie na hałas i drgania mechaniczne) - 1681 osób, na czynniki chemiczne (mangan, benzen, aceton) - 12 osób oraz na pyły (pyły mąki, pyły drewna, pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, cement portlandzki) - 10 osób. Liczbę pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 2. Liczba pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia

W związku ze sprawowanym bieżącym nadzorem sanitarnym nad zakładami pracy, wydano 4 decyzje nakazujące usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w których łącznie zawarto 28 nakazów. W wyniku podjętych działań nadzorowych 6 pracownikom poprawiono warunki pracy. Zakres najczęściej stwierdzanych podczas kontroli związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami pracy nieprawidłowości przedstawiono na wykresie.

Wyk. 3. Zakres najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości

W 2020 roku, z uwagi na panującą sytuację epidemiczną spowodowaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, ze względów bezpieczeństwa ograniczono liczbę przeprowadzonych kontroli.

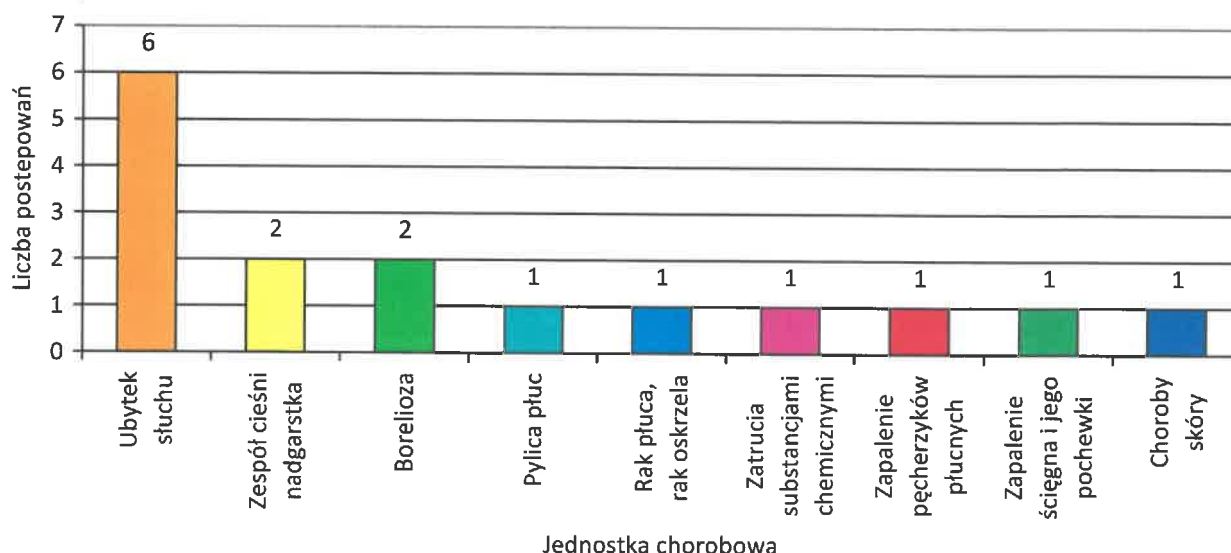
Oprócz kontroli zakładów pracy, pracownicy Sekcji Higieny Pracy przeprowadzali kontrole mające na celu sprawdzenie wdrożenia przepisów prawa oraz wytycznych Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczących ograniczania rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w obiektach produkcyjnych, handlowych i usługowych.

Choroby zawodowe

W 2020 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim wpłynęło 12 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Ogółem w 2020 roku przeprowadzono 16 postępowań w sprawie chorób zawodowych. Sporządzono 6 kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej. Wydano 3 karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Liczbę prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej dotyczyły jednostek chorobowych zobrazowano na wykresie.

Wyk. 4. Liczba prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej w zależności od zgłoszonej jednostki chorobowej

W roku 2020 wydano 9 decyzji dotyczących chorób zawodowych. Liczbę decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w zależności od jednostki chorobowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 5. Liczba decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej wydanych w roku 2020 w zależności od jednostki chorobowej

Lp.	Stwierdzona choroba zawodowa	Czynnik, który wywołał chorobę	Zawód osoby, u której stwierdzono chorobę
1.	obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz	nadmierny hałas	spawacz
2.	jw.	nadmierny hałas	ślusarz
3.	jw.	nadmierny hałas	ślusarz
4.	jw.	nadmierny hałas	ślusarz
5.	jw.	nadmierny hałas	ślusarz
6.	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych	nadmierny wysiłek głosowy	nauczyciel

Liczbę decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w zależności od jednostki chorobowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 6. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wydanych w roku 2020 w zależności od jednostki chorobowej

Lp.	Jednostka chorobowa	Zawód
1.	obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz	kowal maszynowy, ślusarz
2.	przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - zespół cieśni w obrębie nadgarstka	sprzedawca, krawcowa
3.	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią	nauczyciel

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i biologicznymi

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 21 zakładów pracy, w których występują czynniki o działaniu rakotwórczym. W 2020 roku nie przeprowadzono żadnej kontroli pod względem ww. czynników.

Przykładowe narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje podczas prac związanych z przetwórstwem drzewnym, co obrazuje fotografia poniżej.

Fot. 1. Narażenie na czynnik o działaniu rakotwórczym podczas prac związanych z przetwórstwem drzewnym

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 41 zakładów pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne (drobnoustroje chorobotwórcze). W 2020 roku skontrolowano jeden obiekt pod względem ww. czynników. W zakładzie tym na działanie ww. czynników narażonych jest 49 osób (w tym 4 kobiety). Podczas kontroli w tym przedsiębiorstwie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

O występowaniu szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy informuje oznakowanie przedstawione na rysunku poniżej.

Ryc. 1. Oznakowanie informujące o występowaniu szkodliwych czynników biologicznych

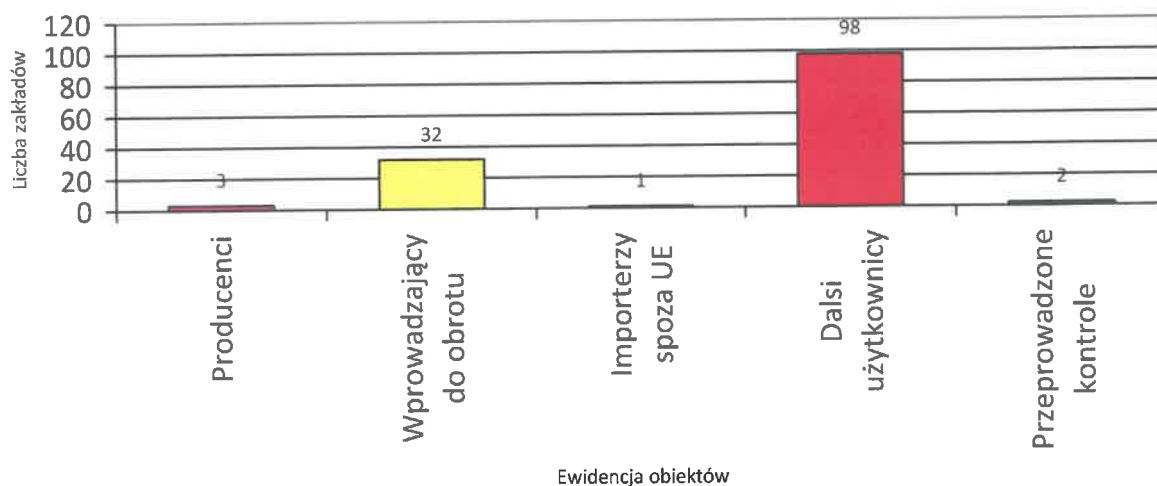

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków, produktami biobójczymi

Podczas kontroli zakładów, w których znajdują się chemikalia niebezpieczne, szczególną uwagę zwraca się na: spełnianie wymogu dostarczania oraz formy i treści kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, egzekwowanie od zakładów obowiązku posiadania kart charakterystyki oraz obowiązku podjęcia działań zapobiegawczych na podstawie posiadanych kart, prawidłowość oznakowania opakowania substancji chemicznych i ich mieszanin, dokumentację dotyczącą przeprowadzonych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, stopień objęcia opieką lekarską pracowników zatrudnionych w kontakcie z chemikaliami niebezpiecznymi.

Liczba zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny według ewidencji obiektów została określona na wykresie poniżej.

Wyk. 5. Liczba zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny

Na terenie powiatu ostrowskiego znajdują się 2 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy środków odurzających (substancje kat. II i III). W każdym z zakładów przeprowadzono kontrolę sanitarną. Nadzór bieżący w tych placówkach polegał m.in. na kontroli prowadzenia ewidencji prekursorów, ich prawidłowego oznakowania, posiadania kart charakterystyki, ewidencjonowania transakcji sprzedaż-kupno, sprawdzania warunków przechowywania, w tym zabezpieczeń pod kątem osób postronnych. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w tym zakresie.

Ogólna liczba podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych według ewidencji obiektów: 12. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w tym zakresie.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2020 roku, z uwagi na brak znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych na terenie powiatu ostrowskiego, nie przeprowadzono żadnej kontroli sanitarnej nad przestrzeganiem przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nie zatrzymano żadnych produktów, nie przekazano próbek żadnych produktów do badań laboratoryjnych i nie wszczęto nowych postępowań administracyjnych w zakresie środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W minionym roku wydano 1 decyzję w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi, dotyczącą orzeczenia o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu środków zastępczych zatrzymanych w latach ubiegłych.

Przykładowe opakowania środków zastępczych, zabezpieczonych w efekcie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim w latach ubiegłych przedstawia rysunek poniżej.

Fot. 2. Opakowania środków zastępczych zabezpieczonych w latach ubiegłych

Działalność w zakresie promocji zdrowia:

W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim w zakresie higieny pracy, poza działalnością kontrolną prowadził czynności mające na celu promowanie kultury prewencji w środowisku pracy oraz inne czynności o charakterze profilaktycznym.

1. W związku ze stanem epidemii w Polsce, wynikającym z zachorowań na chorobę COVID-19 w trakcie przeprowadzanych kontroli instruowano pracowników z zakresu techniki prawidłowego mycia rąk, zakładania, zdejmowania i dezynfekcji ochron indywidualnych (maseczki, przyłbice, rękawiczki). Podczas tego szkolenia wykorzystano m.in. instrukcję poprawnego mycia rąk przedstawioną na rysunku poniżej.

Ryc. 2. Przykładowa instrukcja poprawnego mycia rąk wykorzystana podczas szkolenia

2. W 4 zakładach pracy przeprowadzono szkolenie dotyczące bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych (liczba uczestników: 6 pracowników oraz 4 przedstawicieli kadry kierowniczej).
3. W 2 zakładach pracy zajmujących się przetwórstwem mięsa, przeprowadzono pogadanki tematyczne dotyczące kampanii pt. „Dobry przepis na bezpieczeństwo”, mając na celu ograniczenie zagrożeń wypadkowych i zdrowotnych w zakładach zajmujących się przetwórstwem mięsa. Wykorzystano materiał pomocniczy w postaci broszury informacyjnej „Bezpieczna praca w masarni i ubojni”, przedstawiony na rysunku poniżej.

Fot. 3. Broszura informacyjna „Bezpieczna praca w masarni i ubojni”

4. W 2 zakładach pracy zajmujących się obróbką metali przeprowadzono pogadanki na temat opracowywania ryzyka zawodowego, prawidłowego stosowania i konserwacji środków ochrony indywidualnej (liczba uczestników: 1 pracownik oraz 5 przedstawicieli kadry kierowniczej), podczas których wykorzystano przedstawione poniżej materiały edukacyjne.

Fot. 4. Materiały edukacyjne wykorzystywane podczas szkolenia z zakresu opracowywania oceny ryzyka zawodowego

5. W 3 zakładach pracy zajmujących się obróbką drewna przeprowadzono pogadankę tematyczną, dotyczącą profilaktyki chorób układu ruchu i obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy, z wykorzystaniem materiałów promujących to zagadnienie, przedstawionych na rysunku poniżej.

Fot. 5. Materiały edukacyjne wykorzystywane podczas prowadzonej profilaktyki zawodowych chorób układu ruchu i obwodowego układu nerwowego

Wszystkie szkolenia dotyczyły wybranych osób, z tej racji kierowano prośbę do uczestników szkoleń, aby w sposób kaskadowy przekazywali swoim pracownikom bądź współpracownikom nabytą wiedzę i umiejętności. Zachęcano również do pogłębiania wiedzy z tematów dotyczących ograniczania zagrożeń zawodowych poprzez samokształcenie jako jedną z form edukacyjnych.

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzoruje publiczne i niepubliczne obiekty nauczania i wychowania. Pod nadzorem w 2020 roku znajdowały się 172 placówki:

1. 8 żłobków,
2. 4 kluby dziecięce,
3. 45 przedszkoli,
4. 61 szkół podstawowych,
5. 7 zespołów szkolno-przedszkolnych,
6. 16 zespołów szkół,
7. 1 szkoła branżowa,
8. 6 liceów ogólnokształcących,
9. 3 szkoły policealne,
10. 1 szkoła wyższa,
11. 20 innych placówek oświatowo-wychowawczych (w tym: Zespół Szkół Muzycznych, Młodzieżowy Dom Kultury, schroniska młodzieżowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, kryte place zabaw dla dzieci, ogród jordanowski, internat medyczny, bursy szkolne, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci, Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny).

W roku 2020 przeprowadzono 58 kontroli, w tym 23 kontrole z zakresu bieżącego stanu sanitarno-higienicznego ze szczególnym uwzględnieniem: bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z placów zabaw, zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej i zapewnienia ciepłej i bieżącej wody w obiektach kontrolowanych oraz metrażu sal przypadających na dziecko w kontrolowanych placówkach. Wykonano także 35 kontroli dodatkowych, które dotyczyły letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, kontroli tematycznych dotyczących utrzymania higieny osobistej uczniów w szkołach, kontroli tematycznej w sprawie wydania decyzji potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych w żłobku, kontroli tematycznej związanej z wydaniem opinii higieniczno-sanitarnej na poradnię psychologiczno-pedagogiczną, kontroli tematycznych związanych z przygotowaniem obiektów do nowego roku szkolnego. Przeprowadzono również kontrole tematyczne dotyczące przestrzegania wytycznych MEN, MZ i GIS w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach w związku z wystąpieniem na terenie kraju epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Oceniano bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w powyższych placówkach, zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W 2020 roku oddano do użytku nowy Gminny Żłobek w Sośniach z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wysocku Wielkim został przebudowany i rozbudowany o nową salę przedszkolną z zapleczem sanitarnym dla dzieci i 2 sale lekcyjne, gabinet dyrektora, sekretariat, pokój nauczycielski. Przebudowano część pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Sieroszewicach z przeznaczeniem na nowy blok żywieniowy do celów cateringu i część jadalnianą dla dzieci. W Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach oddano do użytku zmodernizowane i wyremontowane skrzydło oddziału przedszkolnego z 4 salami zajęć dla dzieci z zapleczem sanitarnym i szatnią. W oddzielnym skrzydle Zespołu Szkół Sióstr Salezjanek powstało nowe przedszkole z przestronnymi salami zajęć, toaletami dla przedszkolaków, szatnią i kuchnią przystosowaną na potrzeby cateringu. Powstały na terenie miasta dwie niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz kryty park rozrywki dla dzieci.

W ramach badań problemowych oceniono dostosowanie mebli przedszkolnych do wzrostu przedszkolaków. Badaniami objęto 2 przedszkola. Dokonano analizy 154 stanowisk pracy przedszkolaka, z czego liczba dzieci siedzących nieprawidłowo wynosiła 12. W trakcie kontroli szkół i przedszkoli udziela się instruktażu dyrektorom placówek w zakresie dostosowania mebli do

wzrostu dzieci i ich prawidłowego oznakowania mebli zgodnie z Polską Normą PN-ISO 1729-1:2016-02 dotyczącą wymiarów funkcjonalnych mebli szkolnych i przedszkolnych.

Podczas kontroli szkół poddawane są analizie plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych. W wyniku oceny rozkładu zajęć lekcyjnych stwierdzono, że zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej w zakresie równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

Coraz więcej placówek posiada atesty i certyfikaty na wyposażenie – meble szkolne i przedszkolne (stoły, krzesła) – 90%, sprzęt na placach zabaw – 89%, sprzęt sportowy – 90%.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży dokonuje pomiarów temperatur w salach zajęć w okresie grzewczym, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach: „w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia powinno zapewnić się temperaturę, co najmniej 18° C”. Temperatura mierzona w kontrolowanych placówkach w okresie grzewczym była wszędzie prawidłowa.

Oceniano również stan sanitarno-higieniczny sprzętu sportowego wykorzystywanego podczas lekcji WF, (materace, kozły) oraz zabawek i sprzętu używanego do prowadzenia zajęć z dziećmi w żłobkach i przedszkolach.

W roku szkolnym skontrolowano tylko część z zaplanowanych do kontroli obiekty, niektóre dodatkowo pod kątem przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2020/2021. W trakcie przeprowadzonych kontroli sierpniowych stwierdzono podjęcie przez szkoły prac porządkowych i remontowych. Dokonano 19 kontroli stanu bieżącego obiektów wypoczynku letniego i zimowego, tj.: półkolonii, kolonii, obozów. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży podczas kontroli obiektów oświatowo-wychowawczych i obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży pozostawiała różnego rodzaju materiały oświatowo-edukacyjne, tj.: informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji pt.: „Patent na Bezpieczne Wakacje”, ulotki o zakazie palenia papierosów, materiały dotyczące stanowiska Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży.

W minionym roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży wydała 1 decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych w żłobku, 1 opinię sanitarno-higieniczną na placówkę oświatową.

W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 i podjętymi w tym celu licznymi działaniami zapobiegającymi nie przeprowadzono wszystkich kontroli zaplanowanych na rok 2020. Od września do końca grudnia 2020 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży wydała 147 opinii w sprawie zawieszenia zajęć na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli z terenu powiatu ostrowskiego.

SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Zasadniczym celem działalności Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego było prowadzenie działań profilaktycznych zmierzających do zapobiegania możliwości postawiania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego.

Zakres działania w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej określony został w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) i przekłada się bezpośrednio na poprawę stanu sanitarno-higienicznego powiatu.

Do głównych zadań Sekcji w roku 2020 należało:

1. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgadnianie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
2. Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i ustalanie zakresu raportu.
4. Wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.
5. Uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych dla nowych, przebudowywanych lub podlegających zmianie sposobu użytkowania obiektów na poszczególnych etapach ich realizacji.
6. Wydawanie oceny higienicznej na zastosowanie materiałów lub wyrobów stosowanych w procesach uzdatniania i dystrybucji wody.
7. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.
8. Wydawanie innych decyzji, postanowień i opinii.

Powyższe zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek organów administracji samorządowej lub zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego i ościennych gmin.

W roku 2020 zajęto stanowisko w drodze uzgodnień, opinii sanitarnych, postanowień oraz decyzji w liczbie spraw 586.

Istotnym elementem w działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego było uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podstawą uzgodnień planów były projekty uchwał w sprawie miejscowych planów oraz prognozy oddziaływania na środowisko opracowanych planów. W zakresie planowania przestrzennego działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego polegały na uzgadnianiu dotyczącym: zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ilości 21, opiniowaniu projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości 7 oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w ilości 1. Również przeanalizowano 21 zawiadomień dotyczących przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców, gdyż umożliwia ono właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju między innymi przemysłu, usług uciążliwych i hodowli w stosunku do terenów tzw. chronionych (przeznaczonych na mieszkalnictwo, szkoły itp.). W związku z tym pozytywnie oceniane były projekty planów zapisach, których przewidziano oddzielenie terenów o różnym przeznaczeniu i o różnych wymaganiach sanitarno-higienicznych poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań np. usytuowanie usług nieuciążliwych czy też terenów zielonych pomiędzy obszarami o różnym przeznaczeniu.

W roku 2020 organy administracji prowadzące postępowanie dotyczące konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko zasięgały opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim w ilości 63 spraw, co stanowi do roku 2019 wzrost o 1 spraw.

W roku sprawozdawczym prowadzone postępowania dotyczyły głównie budowy elektrowni fotowoltaicznych, budowy i rozbudowy obiektów produkcyjnych, przebudowy dróg, jak również budowy i rozbudowy budynków hodowlanych, budowy osiedli budynków mieszkalnych oraz zakładów przetwarzania odpadów itp. Podczas opiniowania powyższych przedsięwzięć szczególną uwagę zwracano na ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko w zakresie zdrowia ludzi.

Kolejnym etapem postępowania w sprawach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko było wydanie 2 opinii dotyczących warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedmiotowe decyzje dotyczyły m.in.: budowy hali produkcyjnej oraz rozbudowy składowiska odpadów.

W roku 2020 wydano 1 postanowienie dotyczące warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, które dotyczyły budynku handlowo-usługowego.

Ocena przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie projektowania oparta była na analizie dokumentacji projektowej przedstawionej do uzgodnienia. W roku 2020 dokonano uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 123 dokumentacji projektowych, które dotyczyły między innymi: sieci wodociągowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich, lokali gastronomicznych, sklepów spożywczych itp.

Głównymi problemami spotykanymi podczas opiniowania dokumentacji projektowej były między innymi braki wyczerpującego opisu techniczno-technologicznego do planowanych rozwiązań, złe zaplanowanie funkcji pomieszczeń, brak wentylacji lub jej nieprawidłowe zaprojektowanie.

W roku 2020 pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili łącznie 96 kontroli obiektów, w tym 2 kontrole w trakcie budowy. W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia pod kątem zgodności z uzgodnioną dokumentacją projektową. Wśród oddanych do użytku obiektów należały między innymi gabinety kosmetyczne, fryzjerskie, sklepy spożywcze, sklepy piekarniczo-cukiernicze, lokale gastronomiczne, przebudowa zespołów szkolno-przedszkolnych, hala widowiskowo-sportowa, przebudowa i modernizacja fragmentu oddziału ginekologiczno-położniczego, punkt składowania odpadów, stacja uzdatniania wody, gabinet stomatologiczny, apteka ogólnodostępna itp.

Fot. 6. Oddział ginekologiczno-położniczy na terenie ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 7. Oddział ginekologiczno-położniczy na terenie ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 8. Hala widowiskowo-sportowa Arena w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 9. Hala widowiskowo-sportowa Arena w Ostrowie Wielkopolskim

W roku 2020 wydano 18 ocen higienicznych na zastosowanie materiałów do budowy sieci wodociągowej oraz materiałów użytych do prac remontowych na stacjach uzdatniania wody.

W roku 2020 za czynności wykonane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 233 decyzje płatnicze.

Realizując ustawowe obowiązki zapobiegawczy nadzór sanitarny w swoich działaniach eliminował potencjalne uciążliwości oraz zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, które mogłyby zaistnieć w wyniku nieodpowiedniego pod względem higieniczno-sanitarnym planowania lub prowadzenia procesów inwestycyjnych bez zachowania właściwych warunków sanitarnych i zdrowotnych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizuje wiele różnorodnych zadań zmierzających do ochrony i umacniania zdrowia skierowanych do różnych grup odbiorców w szczególności do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów, uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, ich rodziców i opiekunów oraz lokalnego społeczeństwa.

Wszystkie działania mają na celu przekazanie społeczeństwu informacji o tym, jak chronić i umacniać zdrowie swoje oraz swoich bliskich.

Promocja zdrowia podejmuje wiele różnorodnych działań popularyzujących zdrowy tryb życia. Wynikają one z przyjętej przez Państwo Polskie polityki zdrowotnej zawartej w obowiązujących dokumentach: Narodowym Programie Zdrowia, Krajowym Programie Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, a dotyczących w szczególności profilaktyki palenia tytoniu, profilaktyki chorób zakaźnych, racjonalnego żywienia i aktywności. Inicjujemy i realizujemy różnorodne przedsięwzięcia w środowiskach, które mają na celu podniesienie poziomu wiedzy nt. pożądanych zachowań zdrowotnych.

Przedsięwzięcia z zakresu wychowania zdrowotnego powiatu ostrowskiego w roku 2019

1. Programy krajowe

1) Zapobieganie HIV/AIDS

W związku z podniesieniem poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS oraz zmniejszeniem liczby zakażeń HIV organizowano akcje informacyjno-edukacyjne oraz szkolenie dla młodzieży, mające na celu zwrócenie uwagi na fakt zapobiegania i ograniczenia zakażeń wirusem HIV, zachorowań na AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową.

- a) W miesiącu lutym 2020 roku w ramach akcji „**Bezpieczne Walentynki**” zorganizowano:
- w Medycznym Studium Zawodowym w Ostrowie Wielkopolskim przeprowadzono lekcję profilaktyczną, w której uczestniczyli uczniowie klasy I - 31 uczniów i dwóch nauczycieli. Podczas spotkania z młodzieżą zwrócono uwagę na fakt, aby pamiętać o własnym i partnera zdrowiu. Na lekcji wyświetlono prezentację multimedialną nt. zapobiegania HIV/AIDS. Młodzieży przekazano informacje na temat HIV/AIDS - drogi i przebieg zakażenia. Przedstawiono aktualne dane epidemiologiczne dotyczące HIV/AIDS w Polsce i w województwie wielkopolskim oraz wykaz punktów konsultacyjno-diagnostycznych w Polsce wykonujących bezpłatne i anonimowe badania na obecność wirusa HIV. Na koniec spotkań uczniowie obejrzelili filmy: „Fryzjerzy świata wobec AIDS”, „Historia z życia”. Rozdano materiały edukacyjne: broszury, ulotki o tematyce HIV/AIDS.

Fot. 10. „Bezpieczne Walentynki” Studium Zawodowe w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 11. „Bezpieczne Walentynki” w Ostrowie Wielkopolskim

- Drugą akcję „Walentynkową” zorganizowano w Mediatece w Ostrowie Wielkopolskim. Był to punkt informacyjno–edukacyjny dla dzieci, młodzieży, czytelników, pracowników Mediateki oraz ogółu społeczeństwa. Informację o miejscu i czasie akcji zamieszczono na stronie internetowej PSSE. Pracownicy oświaty zdrowotnej przekazywali wiadomości nt.: jak dbać o zdrowie, chorób przenoszonych drogą płciową, w tym HIV. Przestrzegano przed ryzykownymi zachowaniami, zachęcano do zrobienia testów w kierunku HIV, gdyby do takich zachowań doszło, do podejmowania odpowiednich decyzji, dbania o swoje i partnera zdrowie nie tylko w Dniu Świętego Walentego. Punkt cieszył się dużym zainteresowaniem. Osoby odwiedzające Mediatekę otrzymały materiały edukacyjne w postaci broszur, fiszek edukacyjnych, ulotek o tematyce HIV/AIDS, odblaski, długopisy.

Fot. 12. „Bezpieczne Walentynki” Mediateka w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 13. „Bezpieczne Walentynki” Mediateka w Ostrowie Wielkopolskim

- b) „Światowy Dzień AIDS 2020” - informacje nt. obchodów Światowego Dnia AIDS , którego hasło w 2020 roku brzmiało: *Globalna solidarność, wspólna odpowiedzialność*, pracownicy oświaty zdrowotnej przesłali do Dyrektorów Szkół Ponadpodstawowych powiatu ostrowskiego oraz zamieścili na stronie internetowej PSSE. Zachęcano do włączenia się do obchodów Światowego Dnia AIDS w dniu 1 grudnia poprzez przypięcie do ubrania Czerwonej Kokardki Rock Red Ribbon – nieodłącznego elementu obchodów tego dnia.

2) Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest budzenie świadomości wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych postaw i zachowań przeciwytytoniowych, zwracanie uwagi na problem palenia tytoniu. Ideą podejmowanych działań jest promowanie zdrowego, wolnego od dymu stylu życia, motywowanie palaczy do zaprzestania palenia, a także ochrona przed biernym paleniem.

W roku 2020 w ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu podjęto następujące działania:

a) Organizacja oraz nagłaśnianie konkursu pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie”:

Konkurs skierowany był do uczniów klas VI ze szkół podstawowych powiatu ostrowskiego. Jego celem było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od inhalowania e-papierosów, poszerzenie wiedzy uczniów nt. negatywnych skutków używania e-papierosów, promowania nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej, kształtowanie postawy asertywnej wobec osób inhalujących e-papierosy. Zadaniem konkursowym było samodzielne napisanie *APELU* do rówieśników pod hasłem „Palić, nie palić - oto jest pytanie” nt. szkodliwości używania e-papierosów. Konkurs nagłośniono poprzez przesłanie informacji do wszystkich dyrektorów szkół podstawowych powiatu ostrowskiego, zamieszczenie informacji wraz z regulaminem na stronie internetowej PSSE. Do Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej wpłynęło 15 prac z 15 szkół podstawowych i zespołów szkół powiatu ostrowskiego.

Z dniem 26.03.2020 roku z powodu sytuacji epidemiologicznej związanej z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 i podjętymi w tym celu licznymi działaniami zapobiegającymi jego rozprzestrzenianiu (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii - Dz. U. z 2020 poz. 491 z późn. zm) nastąpiło zawieszenie konkursu. Pismem WPWIS z dnia 09.09.2020 roku konkurs został wznowiony, a wszelkie zmiany w regulaminie konkursu dotyczące terminów przeprowadzenia wszystkich etapów, sposobu przysyłania prac oraz grupy uczniów, do których został skierowany, zostały wprowadzone aneksem do regulaminu.

Powiatowa Komisja wytypowała laureatów konkursu oraz wyróżnienie: I miejsce – uczennica Szkoły Podstawowej nr 4 im. Królowej Jadwigi w Ostrowie Wielkopolskim, II miejsce – uczeń Szkoły Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Ostrowie Wielkopolskim, III miejsce – uczennica Zespołu Szkół w Pawłowie, wyróżnienie dla uczennicy Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ewerysta Estkowskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

Zgodnie z regulaminem praca laureata I miejsca etapu powiatowego przesłana została mailem do WSSE w Poznaniu na dalszy etap konkursu wojewódzkiego. Do Dyrektorów Szkół Podstawowych, Zespołów Szkół powiatu ostrowskiego przesłano informację dot. wyników konkursu. Rozstrzygnięcie etapu powiatowego konkursu zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Ostrowie Wielkopolskim, natomiast wyniki etapu wojewódzkiego zostały zamieszczone na stronie internetowej WSSE w Poznaniu.

b) Działania z zakresu antynikotynowego:

- **Światowy Dzień Bez Tytoniu** – obchodzony dnia 31 maja 2020 roku.

W związku z epidemią SARS-CoV-2 i zamknięciem z dniem 12 marca 2020 roku placówek systemu oświaty oraz zawieszeniem realizacji programów edukacyjnych, działania oświatowe ograniczono do promowania akcji na stronie internetowej PSSE, przesyłania informacji o ŚDBT do Dyrektorów Szkół Ponadpodstawowych powiatu ostrowskiego oraz do Gazety Kurier Ostrowski.

- **Światowy Dzień Rzucenia Palenia** – obchodzony w trzeci czwartek miesiąca listopada. Do Dyrektorów wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu ostrowskiego wysłano pismo informujące o zbliżających się obchodach Światowego Dnia Rzucenia Palenia celem przekazania uczniom.. Zachęcano do zapoznania się z informacją nt. potencjalnych zagrożeń związanych ze stosowaniem elektronicznych papierosów oraz szkodliwością palenia tradycyjnych papierosów.

c) Działania w związku z realizacją Narodowego Programu Zdrowia.

Jednym z głównych celów Narodowego Programu Zdrowia jest zmniejszenie rozpowszechniania palenia tytoniu. Szczególny nacisk położony jest na zapobieganie paleniu tytoniu wśród dzieci i młodzieży. Zapobieganie podejmowaniu palenia w wieku rozwojowym jest nieodzownym warunkiem skuteczności przeciwdziałania epidemii chorób odtyniowych, a edukacja antytytoniowa staje się niezbędnym elementem wychowania zdrowotnego, już od najmłodszych lat, zważywszy na szczególnie niekorzystne zjawisko biernego palenia. W związku z powyższym placówki oświatowe powiatu ostrowskiego objęte są programami edukacyjnymi:

- **„Czyste powietrze wokół nas”** - program o zasięgu ogólnopolskim jest skierowany i dostosowany do możliwości rozwojowych i intelektualnych dzieci 5 i 6 - letnich. Program skierowany jest także do rodziców prawnych i ich opiekunów. Do realizacji programu przystąpiło 20 przedszkoli w tym jedno nie zrealizowało programu ze względu na koronawirusa (realizacja zaplanowana była na kwiecień 2020 roku). W niektórych przedszkolach kontynuacja rozpoczętej tematyki odbywała się na zajęciach zdalnych. W programie uczestniczyło 714 dzieci 5 i 6- letnich oraz 456 rodziców. W wyniku zajęć dzieci usystematyzowały swoją wiedzę na temat dymu tytoniowego. Wprowadzenie wychowania antynikotynowego jako części wychowania zdrowotnego dla tej grupy wiekowej stanowi pierwsze ogniwo w łańcuchu działań edukacyjnych na rzecz kształtowania świadomości postaw antynikotynowych dzieci przedszkolnych.

• **„Bieg po zdrowie”** - to IV edycja programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny o zasięgu krajowym. Grupa, do której jest skierowany program dla dzieci IV klas szkół podstawowych (grupa wiekowa 9-10 lat). Głównym celem jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Do programu w roku szkolnym 2019/2020 przystąpiło 17 szkół podstawowych (19 klas). Rodzice i nauczyciele najbardziej docenili walory edukacyjne i ciekawe zadania dla dzieci. Istotne okazały się informacje dotyczące kosztów palenia oraz składu dymu papierosowego. Prowadzący docenili również nacisk położony przez autorów programu na aktywność uczestników oraz jakość i formę materiałów edukacyjnych – podręcznika dla nauczyciela, zeszytu ćwiczeń dla uczniów, plakatów. Program nie tylko dzieciom, ale też dorosłym uświadomił, jak szkodliwe jest palenie.

3) Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Nowy Ogólnopolski Program Edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, skierowany do dzieci uczęszczających do przedszkoli w wieku 5-6 lat, a także do rodziców i opiekunów dzieci.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Głównymi założeniami programu są: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane były poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowany scenariusz zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu realizowali zajęcia edukacyjne, podczas których zdobywali wiedzę, skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.

Do realizacji programu przystąpiły dwa przedszkola w powiecie: Przedszkole nr 16 im. Koszałka Opałka oraz Przedszkole nr 11 im. Calineczka w Ostrowie Wielkopolskim. Udział w programie wzięło 49 dzieci oraz 49 rodziców/ opiekunów prawnych. Przeprowadzono szkolenie dla 2 koordynatorów przedszkolnych programu i 5 realizatorów. Przedstawiono prezentację, scenariusz lekcji, omówiono cele, główne założenia programu, na maila przesłano i zachęcano koordynatorów przedszkolnych programu do obejrzenia webinarium. Program został przyjęty z dużym entuzjazmem. Zwrócono uwagę na ładne wydanie broszury, ciekawe ilustracje oraz zawarte informac

4) „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”.

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” skierowany jest do uczniów (dziewcząt i chłopców) szkół ponadgimnazjalnych, ich rodziców oraz nauczycieli. Celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 - 49 rokiem życia. Ponadto celem programu jest dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności, kompetencji oraz postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych.

Projekt ma charakter krajowy. Na terenie naszego powiatu w 2020 realizowany był w 6 szkołach ponadpodstawowych. W programie uczestniczyło 326 uczniów oraz 175 rodziców.

W ramach programu „ARS , czyli jak dbać o miłość” Główny Inspektorat Sanitarny ogłosił konkurs pt. **„Szkoła wolna od używek”** na projekt edukacyjny mający na celu przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Zadanie konkursowe polegało na nagraniu i zmontowaniu filmu krótkometrażowego o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Dnia 27.03.2020 roku pracownicy oświaty zdrowotnej

otrzymali pismo od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego informujące, iż z powodu epidemii koronawirusa IV edycja konkursu „*Szkoła wolna od używek*” zostaje odwołana. Zamknięte szkoły oraz konieczność ograniczania kontaktów międzyludzkich, uniemożliwiły realizację zadania konkursowego, jakim było nagranie oraz zmontowanie filmu. Informacja o odwołaniu konkursu przesłana została niezwłocznie do szkół ponadpodstawowych oraz zamieszczona na stronie internetowej PSSE.

2. Programy wojewódzkie

1) Program „Mamo, Tato co wy na to?”

Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodziców i opiekunów powstał z inicjatywy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Głównym celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

Cele szczegółowe programu to:

- podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego dzieci 5-6 letnich,
- uwrażliwienie rodziców na ich kluczową rolę w rozwoju własnego dziecka,
- ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów,
- uświadomienie rodzicom i opiekunom słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu,
- zachęcenie do wspólnego spędzenia czasu rodziców/opiekunów z dziećmi w trakcie rozwiązywania zadań.

W roku 2020 w powiecie ostrowskim w programie edukacyjnym „Mamo , Tato co Wy na to?” wzięło udział 27 przedszkoli (726 uczniów wraz z rodzicami).

2) Program „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

Program edukacyjny poświęcony jest profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy oraz zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Do program przystąpiło 11 szkół. Rozdysponowano materiały edukacyjne w formie składanej ulotki, zakładki, plakatu. Udział w programie wzięło 3795 uczniów oraz 96 rodziców/opiekunów.

3) Projekt edukacyjny „Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny!”

Projekt edukacyjny „Wiem - nie biorę! Jestem bezpieczny” jest autorskim programem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Poznaniu.

Celem projektu jest wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego. Projekt zakłada realizację działań informacyjno-edukacyjnych wśród młodzieży ze szkół podstawowych.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną kraju związaną z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 realizacja projektu „Wiem - nie biorę ! Jestem bezpieczny!” w klasach szkół podstawowych powiatu ostrowskiego nie została zrealizowana.

3. Inne przedsięwzięcia

a) W związku z zachorowaniami na COVID-19 w powiecie ostrowskim, pracownicy oświaty zdrowotnej podczas wizytacji informowali dyrektorów przedszkoli, szkół, nauczycieli, dzieci i młodzież placówek oświatowych, organizatorów kolonii, półkolonii oraz obozów o konieczności wprowadzenia wzmoczonego reżimu sanitarnego w związku z zagrożeniem epidemiologicznym, o częstym myciu i dezynfekcji rąk, noszeniu maseczek, zachowania bezpiecznej odległości.

b) W ramach „Akcji lato” pracownicy oświaty prowadzili działania profilaktyczne dla uczestników półkolonii powiatu ostrowskiego: w Szkole Podstawowej Nr 11 w Ostrowie Wielkopolskim („Półkolonie w Jedenastce”) oraz na terenie stacji Harcerskiej „Zielona Polana” – Piaski-Szczygliczka („Wakacje z Uśmiechem”). Uczestnicy półkolonii zdobywali wiedzę, jak bezpiecznie spędzać wakacje i wysłuchali pogadań na temat kleszczy - jak się przed nimi chronić oraz jakie choroby mogą przenosić. Omówiono również zachowania bezpieczeństwa podczas wakacji przy akwenach wodnych, w górach i w lesie. Pogadanki dotyczyły także ochrony ciała przed promieniowaniem słonecznym, nawadniania organizmu, podstawowych zasad higienicznych, a także zachowania bezpieczeństwa w dobie koronawirusa. Opiekunom grup rozdano materiały edukacyjne – ulotki nt. „Techniki Mycia i Dezynfekcji Rąk”, „Patent na Bezpieczne Wakacje”, „Kleszczowe Zapalenie mózgu KZM”, „Co to są e-papierosy”, „Dopalacze to śmierć”. Młodsza grupa dzieci otrzymała materiały edukacyjne w postaci kolorowanek. W sumie wyedukowano 62 uczestników półkolonii w wieku od 6 do 14 lat.

W czasie Akcji Lato „Bezpieczne Wakacje” współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Ostrowie Wielkopolskim.

Fot. 14. Akcja Lato „Bezpieczne wakacje” – Szkoła Podstawowa Nr 11 w Ostrowie Wielkopolskim

c) W ramach „Akcji zima” pracownicy oświaty spotkali się z uczestnikami półkolonii w 6 placówkach organizujących ferie zimowe. Na spotkaniach odbywały się pogadanki nt. bezpiecznych ferii, przypomniano podstawowe zasady bezpieczeństwa, poruszano tematy związane z higieną osobistą, częstego mycia rąk przed posiłkiem, po wizycie w toalecie, dezynfekcji rąk, profilaktyki grypy, przeziębienia, promocji zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania się, aktywności fizycznej. Pokazano dzieciom jak rozpoznać produkty ekologiczne – logo Euroliścia, odbyła się prezentacja filmiku animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. W pogadankach udział wzięło 165 uczestników. Opiekunom przekazano materiały edukacyjne - ulotki: „Bezpieczne Ferie”, „Dopalacze to śmierć”, „Stop Dopalaczom”, „Co to są e-papierosy”. W ramach współpracy PSSE w Ostrowie Wielkopolskim z KPP funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim przeprowadzili pogadankę nt. bezpieczeństwa na drogach, w domu, w szkole oraz na stokach narciarskich.

d) Interwencja nieprogramowa: Światowy Dzień Zdrowia, obchodzony co roku 7 kwietnia, w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia. Biuro Światowe Organizacji Zdrowia nie wskazało rekomendacji dla upamiętnienia Światowego Dnia Zdrowia w 2020 roku. Głównym tematem było docenienie pracy pielęgniarek i położnych. W aspekcie panującej epidemii koronawirusa podkreślono ich rolę jako szczególnie istotnej.

- e) Profilaktyka chorób odkleszczowych – pracownicy oświaty podczas „Akcji Lato” organizowali spotkania i w formie pogadanek oraz prezentacji multimedialnej opiekunom kolonii i półkolonii przekazywali informacje dotyczące stawonogów czasowych – kleszczy.
- f) W ramach szerzenia profilaktyki zdrowotnej pracownicy oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia współpracowali z:
 - mediami lokalnymi a w szczególności z Gazetą Ostrowską w zakresie promocji zdrowia poprzez nagłaśnianie prowadzonych przez PSSE konkursów oraz innych działań promujących zdrowie,
 - dyrektorami placówek edukacyjno-oświatowych, medycznych, koordynatorami szkolnymi zdrowia, pielęgniarkami szkolnymi, PCK – w zakresie realizacji programów profilaktycznych i akcji prozdrowotnych.

W roku 2020 pomimo trwającej epidemii udało się realizować niektóre zaplanowane działania: wdrażano i kontynuowano realizację programów krajowych i wojewódzkich, monitorowano działania prozdrowotne w placówkach oświatowych na terenie powiatu oraz realizowano interwencje nieprogramowe.

STANOWISKO PRACY DS. OBRONY CYWILNEJ I SPRAW OBRONNYCH

Działania dotyczące spraw obronnych, obrony cywilnej i bioterroryzmu

W minionym roku 2020 Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim brała udział w 4 treningach, w tym: 2 treningi z zakresu Stałego Dyżuru na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny i 2 treningi w zakresie Systemu Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania na wypadek sytuacji nadzwyczajnych - organizowane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki. Ponadto w minionym roku przesłano 35 meldunków do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) w Ostrowie Wielkopolskim.

Na bieżąco prowadzona jest aktualizacja posiadanej dokumentacji w zakresie Obrony Cywilnej i Spraw Obronnych, wykorzystywanej w trakcie prowadzonych ćwiczeń/treningów i aplikacji ARCUS 2005 – wykonano 4-krotnie export oraz transfer do WSSE w Poznaniu.

SYSTEM JAKOŚCI W NADZORZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim pracuje w oparciu o wymagania i zalecenia normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

Systemem jakości kieruje Główny Specjalista ds. Systemu Jakości, który współpracuje z pełnomocnikami ds. Systemu Jakości z poszczególnych Sekcji.

Dyrektor PSSE w Ostrowie Wielkopolskim określa politykę jakości w której deklaruje, że wprowadzony system zarządzania jakością przyczynia się do:

1. Kompetentnego, terminowego i rzetelnego załatwiania spraw,
2. Wzrostu zaufania Klientów do świadczonych usług przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim,
3. Podnoszenia kwalifikacji pracowników poprzez systematyczne uczestnictwo w szkoleniach.

Cele mierzalne dla Stacji na dany rok wyznaczane są odrębnie przez Dyrektora podczas corocznego przeglądu zarządzania, w trakcie którego Dyrektor dokonuje oceny przydatności, adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania jakością.

Podstawowymi dokumentami opisującymi system zarządzania jakością są: Księga Jakości, procedury ogólne systemu zarządzania jakością oraz instrukcje robocze.

Obieg dokumentów w Powiatowej Stacji odbywa się w oparciu o Instrukcję Kancelaryjną, natomiast archiwizowanie dokumentów w oparciu o Instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, stanowiące załączniki do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

Praca w Oddziale Nadzoru oraz na samodzielnych stanowiskach pracy odbywa się w oparciu o procedury ogólne i instrukcje oraz o procedury kontroli.

Jednym z głównych zadań Oddziału Nadzoru jest wykonywanie czynności kontrolnych, które to oddział wykonuje zgodnie z udokumentowaną procedurą kontroli – „Sposób wykonywania kontroli w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń” PT/01 – procedura powyższa dotyczy Sekcji: Epidemiologii, Higieny Komunalnej, Higieny Pracy, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia oraz Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wykonują czynności kontrolne w oparciu o procedury kontroli napisane indywidualnie dla każdej komórki.

Funkcjonowanie systemu jakości oceniane jest w drodze auditu wewnętrznego

SYSTEM JAKOŚCI W LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim spełniając wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” od roku 2009 uczestniczy w krajowym systemie akredytacji laboratoriów badawczych (nr akredytacji AB 1161). Wdrożony system zarządzania gwarantuje pracę zgodną z wymaganiami określonymi w dokumentach Polskiego Centrum Akredytacji, a także wymaganiami ustawowymi i prawnymi. W minionym roku kompetencje techniczne Laboratorium zostały ocenione podczas auditu przeprowadzonego przez PCA dnia 26 października 2020 roku. Auditorzy nie sformułowali niezgodności i ocenili, że LMB spełnia wymagania akredytacyjne.

W 2020 roku Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii wzięło udział w 2 programach badania biegłości obejmujących akredytowane metody badawcze:

1. POLMICRO, organizowanym przez Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej w Warszawie,
2. LABQUALITY Helsinki, organizowanym przez SOWA-MED w Gdańsku.

Badania biegłości miały na celu ocenę merytorycznych umiejętności personelu. Kompetencje zostały potwierdzone świadectwami udziału z wynikiem pozytywnym.

Ponadto w minionym roku Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii wykonało następujące badania:

1. nosicielstwo pałeczek *Salmonella* i *Shigella* u osób pracujących lub podejmujących pracę w kontakcie z żywnością – 4 612 próbek,
2. diagnostyka zakażeń przewodu pokarmowego wywołanych przez chorobotwórcze pałeczki jelitowe z rodziny *Enterobacteriaceae* – 86 próbek,
3. kontrolne badania ozdrowieńców i nosicieli po zakażeniu wywołanym przez pałeczki *Salmonella* – 84 próbki,
4. pasożyty przewodu pokarmowego – 69 próbek,
5. ocena skuteczności procesu sterylizacji – 751 próbek.

PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

mgr farm. Tadeusz Andrzej Biliński
specjalista analityki klinicznej i toksykologii